

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HÓNAP 36, FÉLÉV 18, ÉGYES ÉV 9, HÉT NAP 3
 PÉNZ. EGYS. SZÁM ÁRA HÉT NAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
 FÖLDRE A KÉT SZERESRE. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP.
 KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELVÉLŐ SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: HÁFPAL: FERENC JÓZSEF UT. 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
 10-20. ÉJEL: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
 HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
 HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

NYERÁRAK
 a lerakataiban:
 KENYÉR . 40 f
 R . . . . . 36 f
 A . . . . . 32 f
 . . . . . 30 f
 . . . . . 38 f

szoba,
 kást a Böször-
 örnnyékén kere-
 a kiadóhivatal-
 4607—c

TOBAGY”-
 pén lizet, korpa,
 arak eladása. —
 csak házhöz szál-
 on 179.

lakáshoz
 enes azonnal fel-
 cher, Csapó u.
 398—a

tyamat,
 ós, ingyen oda-
 hotai, Kincses-
 4588—a

imunkák
 éknak kaphatók
 ónól. — Degen-
 I. 4707—a

OLEÁNYT
 zabó Kata női-
 Piac ucca 63, I.
 4501—c

eszter-est
 szteremben 25
 dékosztással. —
 c, pezsgő, likőr-
 583—a

ngora-
 nfolyam, legol-
 mellett. Thaly
 2. 4740—c

lányi
 z, Király u. 2.
 minden árnyalat-
 ás, manikür. —
 lcsó ár. 4731-c

ntelligens
 vártélyt adok, 3
 semete u. 15.
 1716—a

ényes
 ok annak, aki
 liáné felpár fül-
 megtalálta és
 Hunyadi u. 16.
 a fenti címtől a
 nos felszállóig,
 mosban, esetleg
 ucca megállótól
 1-ig. 577—a

kiadó
 körülkerített
 szeti jó föld,
 öltözhető 2 jó
 ssal, a vágóhí-
 ri telepen, vil-
 lóhoz közel. Ér-
 Gazdák Bankja,
 a. 396—a

ELLÁTASRA
 iskolás lányt
 vermektelen izr.
 Piac uccán. —
 ban.

eltetést
 ellett, villamos
 gon, kb. 14.000
 1200 q szalma,
 és 30 holdnak
 koronája ott
 tadó. Istálló és
 s 1-ig. Marx.
 4710—b

ovács
 kát, készítek ta-
 vet bármely ki-
 tolnár, Pacsirta

zetés
 örönő kosztó
 munkát oiválta
 óba kéretn.
 4589—

Fejelés esztendő

Nem mink találtuk ki ezt a metaforát. Egy halhatatlan magyar paraszt köszöntötte így a Bach-korszak valamelyik üjszendejét: Ujszendő? Manóba új, — mindössze is csak fejelés. A halhatatlan magyar parasztnak, aki Arany János néven állócsillaga a magyar firmamentumnak, ez a szentenciája minden üjszendőre ráillik. Nincs üjszendő, csak fejelés a réginek. Ahogy a Szilveszter-éjszaka behajlik a január elsőbe, úgy kanyarodik bele az élet tavalyi folyama az új mederbe. Az illúziók, amelyekkel az emberek ünneppé teszik maguknak az új partszakasz kezdetét, nem változtatják meg a természet szerültség törvényét. S tulajdonképpen nem is az új hozza ezeket az illúziókat, hanem a régi hagyja itt. Nem annak örüllünk, hogy megint kezdődik valami, amit nem ismerünk, hanem annak, hogy elmult valami, ami csúfot üzött belőlünk. Azt tartják, hogy esztendő szombatján nincs távolság, városhatár, országosrompó, mert egy pillanatra, ha gondolatban is, minden jószándéku ember egymásra talál a jókívánságban. Ez igaz lehet, csak hogy ez a kicsit nagyon tudatos műstevésülés nem az üjszendőnek szól. Ezzel az utólagos szolidaritással az őszendőt tapossuk meg, a zárószámadás közös deficitjét, az elhárított napokat és hónapokat, a hitvány vetést és sovány aratást. Nemcsak az, aki személy szerint is bünyös benne, hogy rosszul ütött ki az évvégi számadása. Az övének még keserűbb a szája ide annak, aki úgy érzi, hogy nem ő maga rontotta el az esztendejét. Aki tudja, hogy nem henyélt, nem tékozolt, mincent jól csinált, mégis kárvalottnak maradt itt az esztendő végén. Ki a bünyös benne? A magyar sors. Ki a felelős, kit lehet számadásra vonni érte? Kényelmetlen, de hazug álláspont, hogy a sorsáért nem felelős senki. Bizonyos, hogy a sors viszi emberléteket és nemzetléteket fájóját, de a kormánylapát emberek és nemzetek kezében van. Ugyanaz az antik világ, amelyik isteni rangra emelte a fátumot, azt a közmondást is ráhagyta a világra, hogy kiki maga kovácsolja a szerencsét.

És itt a magyarázata annak, hogy a magyar ember nem láthat mást a boldog üjszendőben a régi rossz megjelésénél. Az újév új nekilendüléseket, új erőket s talán új célokat is jelentenek. Hol van itt csak valami is mindezekből? Mi nem is kívánánk egyszerre ilyen sokat a magyar sors uraitól. Mi sokkal kevesebbet is beérnénk e szegény föld hatalmasaitól viszonzásul annak, amit egész esztendőben át tőlünk kaptak: tekintélyt, hatalmat, bennük való hitet, torancsiát. Ha eszükbe jutna nekik a magyar politikából rég kiveszett uri geszys, a gavallér viszonzás, mi csak egy garanciáját kérnénk tőlük a boldog üjszendőnek: a magukbasszállást. Ez jelentené a kiszakadást abból a képzeltrorizontból, amely azt hiteti el velük, hogy csak az a jó, amit és ahogy eddig csináltak. Ez jelentené sekélyes politikai dogmák revízióját. Ez jelentené kurta lélekzetű koncepciók átcsenortortítását egy olyan teremtő berendezkedésre, amely nyugalommal termékenyítene meg a lelkeket, nem pedig félelelmentemé hisztériássá. Ez jelentené emberi és polgári megbecsüléslünknek legalább az illúzióját, — aminél kevesebbet már igazán nem kívánhat ez az ország, amely utabbskori történetének nagyrésztében agyis csak az illúziók ke-

nyerén tengődik. Legalább annyit adnának belőle vissza, amennyi a háború előtt ki volt porciózva a számukra. Legalább annyit, amennyi az önámításra elég.

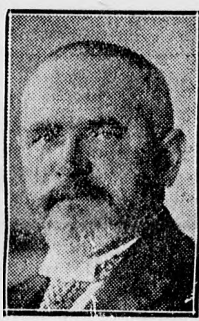
Sohol semmi nyoma itt annak, hogy a mult esztendőből előre mosolovogva valami jó. Sötétben, ködbe borult kietlenséggel semmit se váró magyar éjszaka csavarodik be a hatalom virágos, muzsikás autója, de sóhajtások és főhászokdások sorfala közt. Boldog üjszendőt kívánunk egymásnak az emberek, de elszorul a szívük és fáradtság terhesíti a hangjukat. Boldog üjszendő itt csak azoknak nyit kaput a szép napokra, az elégedett életre, akik tapsolva és kalaplengetve köszöntik a virágos,

muzsikás gépkocsit. A többiek, a kitagadottak, az illúziótlanul hagyottak ököllet verhetik a kaput, mint eddig csak magukat török rajta véresre, vagy mindenbe belefáradva, erőtlennül még a kétségbeesésre is, teljes elfáradtsággal várják, hogy eltemesse őket a magyar sivatag homokja.

A királykérdés kikapcsolása, takarékoság és a demokratikus nemzeti állam az ellenzék guvernamentális programja, mondta újévi beszédében Hegymegi Kiss Pál

Ujévi üdvözlések a Függetlenségi Körben

A Függetlenségi Körben kedden este a január havi elnöki értekezlet keretében folytak le az újévi üdvözlések. A kör helyiségeit megtöltötték az elnöki értekezlet tagjai és az egyes körzetek kiküldöttei, akik eljöttek, hogy egy a párt vezérének, dr. Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőnek, mint a pártvezetőség többi tagjainak és végül a párt minden egyes tagjának boldog új esztendőt kívánjanak. — Az elnöki tanács nevében Deák István mondott a Himnusz elnevelése után megnyitó s egyben üdvözlő beszédet, míg a Függetlenségi Kör nevében Harsányi Imre üdvözölte lelkes szavakban Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőt, kívánván, hogy hazafias munkájában továbbra is sikeresen munkálkodjék. Kovács József az iparostársadalom nevében biztosította szeretetéről a párt vezérét s ugyancsak az iparoscsoport nevében beszélt Zelinger Ede kamarai elnök is. A törvényhatósági bizottsági csoport nevében Kertész János helyeselte Rothermere lord karácsonyi üzenetét s ugyanilyen értelemben szözlaltak még fel Szendrey Sándor, Nyikos Sándor, Mező Armin és Gyarmati Pál is.

Hegymegi Kiss Pál.

Dr. Erdős József felszólalásában rámutatott arra, hogy az új esztendő minden bizonnal meghozza az új törvényhatóságot s ezzel együtt új szellemet és új embereket is és meg fog szünni az, hogy a többség akadályversenyeket futtat az ellenzékkel.

A párt vezérét abból az alkalomból üdvözlöi, hogy a Kossuth zászlót Rothermere-nek ajánlotta fel.

Dr. Fényes Jenő a Hatvan uccai körzet nevében sürgette a békekészséget és egymás megértése mellett való munkálkodást, hogy minden lépésünkkel közelebb kerüljünk a revízióhoz. Minden, ami ezt elősegíti, áldott, ami a revízió ellen irányul, átkozott. A nagy ügy érdekében szükségesnek tartja a közéleti férfiaknak egymáshoz közelebb való hozását.

Siposs Imre a Kossuth uccai kerület nevében költői lendületű szavakkal méltatta Hegymegi Kiss Pál képviselő érdemeit s elismerését fejezte ki afölött, hogy a képviselő fáradhatatlanul dolgozik azon, hogy Debrecen városa Kossuth városa maradjon.

Aczél Géza a tócskerti nevében demokratikus kormányzást, dr. Fényes Endre pedig összetartást, szeretetet, mun-

kakedvet és lankadatlan kitartást sürgetett. Jámor Ferenc, Szabó Henrik, Filep Endre, Törő Mihály, Sarkadi István, Osgyáni Sándor, Kovács Ferenc, Jeszenszky Béla, Békés István, Kalmár János, Czeizing Lajos és végül dr. Kovács Gábor lelkesen ünnepelték a párt vezérét és azt kívánták, hogy végre a magyar a magyarra találjon az új esztendőben. A több, mint egy órát tartó üdvözlések után Hegymegi Kiss Pál dr. képviselő állt fel az értekezlet tagjainak tapsai közben, hogy megköszönje a személyének és a pártnak szóló üdvözléseket.

— A nagyobbik súlyt az üdvözlések ama részére helyezem, amelyek — ugymond Hegymegi Kiss Pál dr. — egy nagy ideának szólnak s

ez az eszmény a demokratikus Magyarország eszménye.

Ennek az alapjait 1848-ban lerakták ugyan, de annak megvalósítása még ma sem következett be. Mi egy világhatalmi politika szerencsétlen áldozatai

hiába várjuk a feltámadást, hiába vágyunk az integer Magyarország után mindaddig, amíg nincsen meg a nemzeti demokratikus állam.

— A mi jövőnk nem a fegyverek erején, nem a zöld asztalok mellett fog eldőlni,

nekünk a szivekhez kell megtalálni az utat a kül- és belföldön egyaránt

hogy Nagymagyarország hatalmas épülete újra felépüljön. Épen ezért örömmel állapítom meg, hogy minden egyes üdvözlésből kicsendült a hála az iránt a nagy ember iránt, aki távolról ugyan, de szerető szive egész melegével és e szerető sziv alapján teljes joggal rámutatott a világl előtt a revízió elodázhatatlanságára, de nem maradt meg a fáklya meggyújtásánál, hanem

megmutatta a követendő utat: Kossuth Lajos utját.

— Örömmel üdvözlöjünk Rothermere lord karácsonyi üzenetét, aki a negyvennyolc utáni nyolcvanadik karácsonyon, amikor itthon minden másodrendű történelmi nagyságot egckig emelnek, hogy Kossuth Lajos nagyságát elhomályosítsák, oda kiáltott az egész nemzetnek: kövesse Kossuth Lajos utját. Most a helyzet hasonlatos az 1850-es évekéhez, amikor a külföldön egy férfiú élt, aki nagy szeretettel irányította az itthonmaradtakat. —

Lord Rothermere.

Most egy külföldi állampolgár vállalta ezt a feladatot. Kossuth Lajos szerepét Rothermere lord vette át. Ő nem idegen nekünk,

ő nem mondotta népünknek, hogy éretlen, csak a vezetőket figyelmeztette arra, hogy a nép érdekeit se hagyják figyelmen kívül.

— A karácsonyi üzenet politikai jelentőségét tekintve fontos a királykérdésre vonatkozó rész, amely egy amugy is köz tudomásu tény hozott nyilvánosságra, azt, hogy bizonyos akciók nem szimpatikusak a világnak.

A királykérdés ma nem időszerű, annak kikapcsolása elengedhetetlen követelmény.

Én csak a legitimitástak nem értem, akiknek hálásnak kellene lenniök a lordnak, mert az a maga tekintélyével rámutatott arra, hogy

bizonyos kalandor királyválasztásnak nincs itt az ideje s az veszedelmet jelent az országra nézve.

— A nyilatkozat másik része is nagyjelentőségű s ez az, amelyik a takarékoságra vonatkozik. A takarékoság utján egy ilyen koldus kis országnak feltétlenül a legvégső határig el kell mennie. Jellemző, hogy épen holnap válik meg igazságügyminiszterünk — akinek személyét egyébként nagyrabecsülöm — tárcájától, csak azért, hogy egy a kormány által alakítandó új nagyvállalat élére kerüljön. Igy nem lehet takarékoskodni. Ne a kisembernek kiáltások oda mindig, hogy takarékoskodjék, mert a legtöbb nem is tud miből takarékoskodni.

Meg kell szünnie a sajtó guzsbakötöttségének s akkor a sajtó munkásai teljes szabadság, de teljes felelősség mellett tárgyalhatják a közéleti kérdéseket.

— A karácsonyi üzenet legjelentősebb része természetesen az, amely az állami berendezkedés tekintetében a demokratikus berendezkedés eszméjét veti fel. A függetlenség és szabadság érzése kitörölhetetlen él negyvennyolc óta a magyar nép lelkében. Amikor tehát a lord erre utal, az nem más, mint népünk megtisztelése, megbecsülése. A lord is a magyar nép lelkiületének érvényesülését szeretné látni ugy a bel-, mint a külpolitikában. Az ügy érdekében álló lenne most, hogy a magyar sajtó ebben a kérdésben csak azoknak a kritikáknak adjon helyet, melyek az objektivitás határát nem lépik túl és nem mennek a személyeskedés terére.

— A helyi kormány sajtó kifogásolja, hogy a Kossuth-zászló adományozásával kisajátítjuk ezt az akciót a magunk céljaira. Tessék nemes versenyre kelni velünk, mert mi nem akarunk semmit sem kisajátítani, minékünk az az érdekünk, hogy

együtt hirdessük ennek az országnak minden polgárával a revízió alapját képező nemzeti demokratikus államrendezkedés szükségességét.

— Mi az üzenet előtti időt a demokratikus nemzeti küzdelem Nadirjának tekintjük. Az üzenettől kezdve fogjuk a fel lendülés korszakát számítani, mert a lord üzenete odaültetődött azok lelkébe is, akik más szemmel nézték eddig a vilá-

amelyik a Fidsi-szigetek parlamentjét is megszegyenítő módon hatalmi erejökre támaszkodva megtagadta azt, hogy a legfontosabb kormánybizottságban az ellenzéknek egyetlen egy tagja is bejusson. Az új választásokig is igyekszünk ellenőrző feladatunknak a lehetőségek határain belül megfelelni, de figyelembe kell vennünk, hogy egyrészt az előkészítéstől elzárattunk, másrészt azt, hogy a többség

selői kar hódolatát. A beszédre a püspök a következőkben válaszolt:

Az egyházkerület és kollégium tisztikarának Méltóságod által tolmácsolt üzenetendei jókívánatait hálás köszönettel fogadom és testvéri szeretetem egész melegével viszonzom. Ugy érzem, hogy a kölcsönös szeretet áldott hatására a magunk lelkének természetes szüksége mellett egész magyar kálvinista egyházunknak s benne egyházkerületünknek és kollégiumunknak is fokozott mértékben szüksége van.

Az ellenható erők munkája ugyanis olyan mesteri módon helyezkedik el, hogy a mi védekezésünk olybá néz ki, mintha a levegő-egyet vágnánk.

Ezt olyan szélmalomharcnak nézi a világ, pedig a levegő a maga elemeinél és dinamikájánál fogva is mérhetetlen erő.

Amikor négy százados történelmünk folyamán nyílt ostromcsapások és mennykőütések ellen kellett védekeznünk, akkor érvényesíthettük kálvinista egyházunk evangéliumi és nemzeti tartalmának teljes erejét; most a levegő elszalad a fegyvereink elől, kiklik a markunkból, de azért fojtó hatásával megüli, de előbb-utóbb meg is tudja ölni egész életünket. A veszedelem csak akkor lesz elkerülhető, ha mindenki megérzi és meglátja ezt a levegőt. Ehez azonban az az egészséges érzék kell, amit

a hithűség, vallási öntudat, tudományos belátás és történelmi analízis

tesz a pontos megállapításokra fogékonyvá. Ezeknek a tényezőknek most — fájdalom — ijesztő hiánya tátong egyházátarsadalmunk tagjaiban és életében.

Eddigi intézményeink életképesé tételére s ui életképes intézmények létesítésére van szükség, hogy a jövő generáció pusztá szemmel is tudja elemezni a levegőt. Meg van a reményünk, hogy az egyetemi központi épület megnyitva folytán kollégiumunk míg egyfelől hatalmas nevelési intézményeit: a lelkész-képzőt, tanárképzőt s lélekkel is telített internátusait kiépítheti, addig tanintézetinek megerősítésével és szaporításával: reálgimnáziumnak, polgári fiúiskolának bevezetésével ifjúságunknak mind nagyobb körét vonja a tiszta evangélium és a magyar nemzeti eszme hatása alá s

ellensúlyozni tudja azt a destruáló hatást, amit idegen fi- és nőnemű antikultur elemek mesterséges importia a nemzeti művelődés állagában okoz.

Az egyetemi építkezések befejezése most már aktuális előtérbe hozta

a református egyetemi templomnak és a klinikai és kórházi ápolás ellátásához szükséges diakonissza otthonnak az egyetem telenén felépítését.

Ez természetesen a diakonissza ügy uiabb revízióját hozza magával, amelynek egyik ágához: a betegápoláshoz rövid idő tartamu kiképzés után az intelligens kálvinista nők egész seregét kell minél rövidebb idő alatt rendelkezésre bocsátanunk anélkül, hogy a szoros értelemben vett belmissziói diakó-

A Függetlenségi Kör által Rothermere lordnak ajándékozott Kossuth-zászló. (Berzéki felvétele.)

got. Én hiszem, hogy ennek az üzenetnek az lesz a következménye, hogy

a magyar falun többit nyílt szavazásos választás nem lesz.

Az a meggyőződés, hogy ennek az üzenetnek a hatása már a törvényhatósági, valamint az elkövetkezendő általános választásokon is meg fog látszani s egyébként pesszimista létemre is.

biztosra veszem ezek után a demokratikus szellemnek minden téren való mielőbbi érvényesülését.

— A törvényhatósági választásokra is készülnünk kell.

A főispán urnak az ellenzékkel való együttműködésre vonatkozó újvi nyilatkozatát illetően meg kell állapítanom, hogy ez nem rajtunk, hanem a többségen múlik,

kapacitálhatatlan minden kérdésben. Mi az idén elrendelendő általános törvényhatósági választásokon fogjuk felebezésünket Debrecen város polgáraihoz benyújtani. Épen ezért lankadatlanul folytatjuk azt a szervezkedést, amelyet már a tulajdonon is igyekeznek lemásolni.

— Újvi üdvözlésüket viszonzva annak a hitemnek adok kifejezést, hogy Rothermere lord megadta az új magyar ellenzéknek a programját.

A királykérdés kikapcsolása, takarékoskosság és a demokratikus nemzeti állam kiépítése az a hármas vonatkozású gubernamentális program, amelynek alapján nyugodt lélekkel lehet megalapítani a magyar gubernamentális ellenzékét.

Hatalmas beszéde végén lelkesen eljennéztek az értekezlet tagjai Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőt.

Hithűségre, vallási öntudatra, tudományos belátásra és történelmi analízisre van szükség, mondta Baltazár Dezső püspök az újvi üdvözlésekre adott válaszában

A debreceni egyházi, hivatalos és társadalmi élet kiválóságai az újvi első napján is felkeresték dr. Baltazár Dezső püspököt, hogy szerencsét kívánjanak tisztelgő látogatás keretében az új esztendőhöz. Délután 10 órától egészen délig egymásután jöttek a tisztelgő küldöttségek. A diakonissza intézet küldöttsége után Gál Samu igazgató a DHEV tisztelgő küldöttségét vezette a püspök elé, majd dr. Csikesz Sándor egyetemi tanár az Országos Református Lelkészi Egyesület jókívánatait tolmácsolta. A postaigazgatóság részéről dr. Nagy Endre postaigazgató kívánt szerencsét a püspöknek. Siposs Imre lelkész vezette a Templomgyesület küldöttségét, a Kollégium és az egyházkerület tisztikarát pedig Karai Sándor kollégiumi igazgató. A Dóczi leánynevelő intézet nevében Koncz Aurélné igazgató üdvözölte a püspököt, míg a vallásügyi kar nevében Ferenczy Gyula nyugalmazott egyetemi tanár beszélt. Megjelent a püspöknél az újvi alkalmából szerencsét kívánó a városi tanács is, amelynek néhány tagját dr. Vásáry István polgármester vezette.

Baltazár püspök minden küldöttséget szívélyesen fogadott s a kollégiumi tisztviselők küldöttsége előtt mondta el újvi beszédét, amely évek óta nemcsak az előző esztendőre, hanem az elkövetkezőkre is mintegy irányt mutat s utat szab a magyar kálvinizmus számára. Ezévi beszédében a püspök vilá-

gos és páratlanul helytálló magyarázatát adta annak a küzdelemnek, amelyet a magyar kálvinizmus egy nagy része folytat öntudatra ébresztéséért annak a hatalmas tábornak, amely a magyar nemzet testében mindig az erjesztő kovász szerepét játszott a válságos időkben.

Karai Sándor kollégiumi igazgató lelkes szép beszédben tolmácsolta a püspöknek a kollégiumi tanár és tisztvi-

A Debreceni Független Ujság kölcsönkönyvtárának meg van az a páratlan előnye, hogy a modern, sőt a legmodernebb irodalom minden magyar nyelven megjelenő jelentős alkotása is előzetes rendelkezősére áll. Könyvtárunk anyaga napról-napra bővül, tehát tagjaink lépést tarthatnak az új irodalom fejlődésével.

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

letételese elemében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Ujság

KÖLCSÖNKÖNYVTARÁT

niától elvonnánk a magasabb lelki-képzés eszközeit.

Mindezeknek az intézményeknek a felállításához és berendezéséhez tetemes államsegélyre lesz szükségünk, melynek megnyerése felől biztosít bennünket az a buzdó és fejedelmi bőkezűség, amellyel a kultuskormány a szegedi és pécsi egyetemeket elárasztotta az állam ösforrásaiból.

Bennem ezután is az igazságok bátor harcosát, a bizonyos hangu trombita zendítőjét, a munka fanatikusát s a szeszű testvért fogjátok találni, aki mindnyájatokat meleg érzéssel ölel lelkemhez s aki reátok áldást mondó lelket teljelt most is kiöntöm.

Boldog üesztendő kívánok mindnyájatoknak.

A nagy lelkesedéssel fogadott hatalmas beszéd után a püspök barátságosan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Fényesen sikerült a Bőszörményi uti és környéki polgári olvasókör Szilveszterestje

Igen szépen sikerült Szilveszter-estét rendezett hétőn este a Bőszörményi uti és környéki polgári olvasókör saját körhelyiségében, amely zsufolásig megtelt a tagokkal és a vendégekkel. Az estélyt Ujjfalussy János kitünő vezetése mellett a zenekar nyitotta meg, majd Huszár István ügyvezető elnök üdvözölte a közönséget és kérte, hogy a nemes ügyet szolgáló kört továbbra is támogassa.

Az est műsorán szereplő darabokat adták azután elő a műkedvelők, akik valamennyien pompás összetanulással, igen szép tehetséggel s nagy sikert aratva szerepeltek. A „Pataki Diákok”-ban Szűcs Bözsike, Kiss János, Vinkó Sándor, Gorzsás Lajos, Orbán Ernő. „Az első csók”-ban Bukszár Bözsike. „A két fekete szem”-ben Gorzsás Lajos. „A huszonötödik”-ben Varga Bözsike, a „Derűboru”-ban Lovász Irénke és Kiss János. „A cél”-ban Vadasz Lajos. „A meglepetés”-ben Herczeg Juliska, Nagy Karolka és Bukszár Ilonka voltak igen jók és ügyesek. Valamennyiüket, ép úgy mint a többi szereplőket is az előadást nagy élvezettel hallgató közönség sokszor lelkesen megtapsolta.

Igen nagy hatást ért el művészi hegedűjátékával és pompás énekével Stassik Mária. Ötletesen konferált Stassik Nándor. A műsor végén Huszár István elnök lelkes beszédet intézett a közönséghez, kérve, hogy a kör helyiségeit mint a szeretet házát máskor is szívesen keressék fel.

Éjfélkor Herczeg Bözsike ifj. Nagy Ferenc „Az év utolsó napjára” című szép versét szavalta el igen ügyesen, nagy hatást kelteve. A zenekar ezután a Hymnust játszotta, amelyet a közönség felállva lelkesen énekelt. Ezután esárdás és tánc következett, amely a legkedvesebb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Vasárnap, január 6-án este, 7 órakor a szilveszter estén előadott műsor számokat közkívánatra, egy kedélyes est keretében megismétlik, amelyre tisztelettel hívja meg az agilis vezetőség a kör tagjait és barátait.

A legjobb

diázdobozos cukorkák, datolya, malaga, candirozott gyümölcs Kocsilin-féle teasütemények, likőr, bor, pezsgő nagy választékban

Pálffyánál, Kossuth u.

2
száma
szelvény

ob lelki-

énveknék
lezéséhez
z szükség-
ése felől
uzgó és
vel a kül-
és pécsi
az állam

ságok bátor
trombita
sát a sze-
aki mind-
ölellek lel-
mondó lel-

k mindnyá-

adott hatal-
rárságosan
tagjaival.

szörményi
i olvasó-
tje

szter-estét
szörményi
sókör saját
blásig meg-
ekkel. Az
kötünü ve-
totta meg,
szető elnök
szerte, hogy
továbbra

darabokat
előlk, akik
tanultság-
nagy sikert
Diákok"-
ss János,
Lajos, O. r-
ban B. u. k-
ete szem"-
huszonötö-
Derűre-
és Kiss
Lajos, „A
g Juliska,
ár Ilonka
Valamennyi
szereplő-
zettel hall-
esen meg-

ívészi he-
énekével
konferál
sor végén
beszédet
érve, hogy
retet házat
fel.

özsike ifi.
ó napjára"
igen ügyve-
enekar ez-
amelyet a
mekelt. Ez-
zett, amely
a reggeli

e, 7 óraker
műsor szá-
edélves est
lyre tiszte-
zetőség a

bb

gyümölcs
yek,

th u.

1929 január 3.

FOGGETLEN UJSAK

A Jóteky Nőegylet műsoros táncestélye a helyőrségi Tiszti Kaszinó helyiségeiben január 12-én

Mint minden alkalommal, úgy most is pompás estélyt rendez a Nőegylet árva-háza javára. A meglepően szép, gazdag, változatos műsor, melyben 50 szereplő, szép asszonyok, urleányok, fiatal urak, mind egyes műkedvelők, a „Magyar rapszódia” című kis irredenta színművet fogják előadni, melynek keretében szebbnél-szebb táncok, énekszám, látványos arató-ünnepély kerül bemutatásra. A próbák megkezdődtek s a darabot dr. Luczkó József rendezte, a táncokat Ch. Perzel Karola tanítja. A műsor után táncestély kezdődik. A rendezőség, élén Fráter Erzsébettel fardhatatlanul buzgólkodik az est minél nagyobb sikerén, amelyen társadalmunk sok kitünősége is részt fog venni. Jegyek pár nap múlva kaphatók Balogh divatár-üzletében (Piac u., városház alatt) és a Nőegylet elnökségénél. Fenn-tartott hely 4 P., a többi ülőhelyek ára 3 P., állóhely 1 P.

Ujévi üdvözlések

Az ujév alkalmából a városházán ujév első napján a városi tisztviselők és üzemi vezetők nagy kiüldöttsége kereste fel dr. Vásáry István polgármestert, akinek dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes főjegyző tolmácsolta szép beszédben a tanács, a tisztviselői és alkalmazotti kar jókívánásait. Az üdvözlést dr. Vásáry István polgármester meleg hangú beszédben köszönte meg, kérve a tisztviselők további segítségét a köz érdekében kifejtendő munkához.

A Csapóker lakossága kiüldöttségleg kívánt boldog új esztendőt a polgármesternek, akit a társadalom vezetői közül számosan kerestek fel jókívánásokkal. A debreceni egységspárt is kiüldöttségleg kereste fel a polgármestert, akinek dr. Freund Jenő tolmácsolta lendületes beszédben a jókívánásokat. A városi tanács kedden délelben testületileg kereste fel dr. Hadházy Zsigmond főispánt, akinek dr. Vásáry István polgármester fejezte ki a tanács jókívánásait. A főispán közvetlen hangú beszédben köszönte meg az üdvözlést.

A főispánt Hajdumegye tisztikara írásban köszöntötte, amit dr. Nábráczky Béla főjegyző adott át s többek közt felkereste a főispánt az egységspárt kiüldöttsége is, amelyet dr. Sz. Kun Béla egyetemi tanár vezetett.

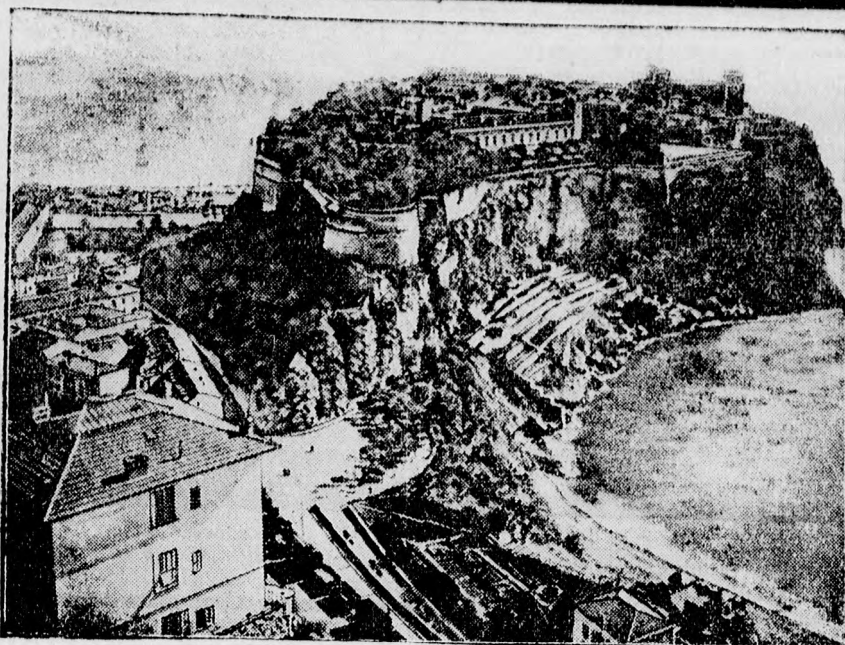
Kassák Lajos Debrecenben

A téli évadnak kétségenkívül legérdekesebb irodalmi-művészeti eseménye lesz az az irodalmi est, amelyet január 13-án rendez a debreceni Ady-társaság. Ez alkalommal lép ugyanis először a debreceni közönség elé Kassák Lajos, a modern magyar irodalomnak ez a legeredetibb, legérdekesebb s talán legrobosztosabb tehetsége, a magyar „kollektivistá” irodalom sok harcot vívott vezére.

Kassák Lajos meghívásával az Ady-Társaság csattanós bizonyítékát adja annak, hogy nemcsak elméletben hirdeti, hanem a gyakorlatban is megvalósítja azt az ideális elvet, hogy a művészi értéket mindenben megbecsüli, tekintet nélkül a művészetten kívüli szempontokra.

Kassák az Ady-Társaság meghívását szíves készsággel fogadta s kifejezte abbéli szándékát, hogy Debrecenben az irodalom modern „izmus”-airól tart előadást s ezzel mintegy kulesot ad e sokszor félreértett irányok lényegéhez. Ezenkívül maga fogja előadni legrepresentánsabb költeményeit.

Aspirin
tabletták
a meghülés első jeleinél és reumatikus fájdalmaknál.
Minden gyógyszerárban kaphatók.

Kilátás Monacora a háttérben a hercegi várral. A másfél négyzetkilométer kiterjedésű, 22.000 lakost számláló hercegségben most forrongás van a herceg pénzügyi politikája miatt.

Megismétlik az Izraelita Nőegylet szilveszteri előadását

Az Izraelita Nőegylet Szilveszter estjén előadott műsor hatalmas sikeréről már beszámoltunk. Miután igen sokan vannak, akik ezt a páratlanul látványos színiátékot nem élvezhették végig a Bika dísztermének korlátolt befogadóképessége miatt, sok oldalról hangzott el az a kívánság, hogy az előadást ismételjék meg. A Nőegylet engedett a közönségnek és elhatározta, hogy a revüt vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Csokonai-színházban megismételteti. Miután előreláthatólag zsúfolt ház fogja az előadást végignézni, ajánlatos jegyekről előre gondoskodni. Jegyek előjegyzését elfogadja a Csokonai-színház pénztára.

sikerült megörökítenie. De felvételeink között megtalálják olvasóink azoknak a képét is: akiknek elsősorban érdeme az, hogy az ajesztendőbe ilyen kedélyesen léphettek át, akik fardhatatlanul dolgoztak azon, hogy mindenki, aki a nőegylet bálján megjelent, igazán jól, igazán elsorangan érezze magát: Léderer Miksáné elnök, Létay Lajosné és Fürst Odonné alelnökök fényképet, akik a választmány tagjainak odaadó támogatásával érték el ezt az igazán nem mindennapi sikert. Méltán illeti őket ezért meleg elismerés.

A szereplők szép teljesítményéről lesz még alkalmunk az előadás fentebb bejelentett vasárnapi megismétlése alkalmával visszatérni.

Az izraelita nőegylet elnöksége ezúton kéri az összes szereplőket, hogy a vasárnapi előadás próbáinak megállapíthatása végett még ma feltétlenül jelentkezzenek Perzel Karola táncintézetében.

Komádiban 20 pengősöket hamisított egy hat tagú társaság

A pénzhamisítókat behozták a csendőrök a debreceni ügyészségre

A debreceni ügyészségre szerdán délelőtt a komádi csendőrök behoztak hat komádi lakost, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy

20 pengős bankjegyeket hamisítottak. A házkutatásokon megtalálták azokat az eszközöket is, amelyekkel a pénzhamisítást végezték.

A hamis 20 pengősöket azonban már nem tudták forgalomba hozni, mert a csendőrök lefoglalták a hamisítványokat.

A faluban egy hónappal ezelőtt kezdtek suttogni az emberek arról, hogy pénzhamisító társaság működik a községben és bankokat hamisítanak. A csendőrök megkezdtek a nyomozást, de

eredményt nem értek el és abba is hagyták a további kutatást. A hír a pénzhamisítók működéséről tovább tartotta magát és a csendőrök kénytelenek voltak újból nyomozást indítani. El is fogtak egy asszonyt, aki többek előtt elszólta magát és kijelentette, hogy

tudja, hogy készül a hamis bankó és tudja, kik csinálják.

A csendőrök vallatóna fogták az asszonyt, aki eleinte tagadta, hogy igaz lenne, amit a pénzhamisítóról mondott, de később a keresztkérdések sulya alatt megtört és elmondta, hogy

Várkonyi Zoltán, Szabó Márton, Tóth József, Pápa András, Makra

József és Makra Péter hamisítják a pénzt.

A kihallgatásra berendelt gyanúsítottak tagadták bűnösségüket és a megtartott házkutatás sem vezetett eredményre: nem találtak bűnjelkeket. A kutatás harmadik napján akadtak csak rá egy istállóban elrejtve azokra az eszközökre, melyekkel a hamis 20 pengősöket készítették. A banda tagjai ezután már nem tagadtak, beismerték, hogy most készültek forgalomba hozni nagyobb mennyiségű hamis 20 pengősöt. A pénzhamisításra már régen felkészültek, előbb egy milhósokat akartak hamisítani, de a kísérletek nem sikerültek és félbehagyták a munkát, csak a 20 pengősök kibocsátásakor határozták el, hogy ismét megkísérlik a pénzhamisítást.

A pénzhamisító banda tagjait, akiket egyik hamisító feleségének fecsegése adott esendőrökre, csüörtökön délelőtt fogja kihallgatni dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró.

Ascher Oszkár, Révész Béla, F. Farkas Rózi, Falk László, Fáy Arpád és Simon István vesznek részt a magántisztviselők január 6-i Ady-émlékünnepén

Folytak az előkészületek arra a nagyszabású irodalmi ünnepre, amelyet Ady halálának tizedik évfordulóján rendez a magántisztviselők szemináriumú bizottsága. A kiváló szereplők egész sorát vonultatja fel erre az alkalomra a rendezőség, amely ezen az estén az igazi, hamisítatlan Ady Endre költészetének akar tiszta hangot adni.

Révész Béla, a mmiatörök kiváló írója, Ady életének legigazabb ismerője és megírója Ady halhatatlanságáról tart előadást, Ascher Oszkár, akinek új utakon haladó interpretáló művészetét a debreceni közönség már szeretetbő fogadta, a legszebb, legdrámaibb Ady-verseket és prózákat fogja előadni és a műsört szépen egészítik ki azok a legjava Ady-versek, amelyeket az irodalmi est másik szavalója, F. Farkas Rózi ad elő. Az est egyik kiemelkedő pontja lesz Falk László Ady-dalszerzeményeinek bemutatója, amelyre Simon István, a jőnévi baritonénekest nyerte meg a rendezőség. A műsort Fáy Arpád, a magántisztviselők szemináriumának vezetője nyitja meg Adyról szóló emlékbeszéde-vel.

A nagyszabású irodalmi esemény, amely elé feszült érdeklődéssel néz Debrecen irodalmi közvéleménye és kulturális közönsége egyaránt, vasárnap e hó 6-án este 8 órakor lesz a zeneiskola hangversenytermében, amelynek legjobb jeveit máris lefoglalták az érdeklődők. A még megmaradt jegyekre előjegyzést elfogad a Menetjegyiroda és a magántisztviselők titkári irodája 13-23. telefonszám alatt.

GRETA GARBO.

a világhírű filmszínésznő, aki nagy népszerűségének majdnem áldozata lett. A kíváncsi tömeg, hogy jobban láthassa és közelről ünneplhesse kedvencét, olyan hevesen özönlötte körül autóját, hogy annak oldalát benyomta s az üvegszilánkok megsértették a művésznőt, aki ideg-sokkot is kapott.

Szenzáció! Szenzáció!
A legmodernebb rádió!
Nem kell többé akkumulátor!
A rádiókészülék egyszerűen dugóval a konnectorba kapcsolandó, mint egy asztali lámpa és hangszórával egész Európát veszi. Sem fűtő, sem anódakkumulátor nem kell többé. Kapható:
Földes Sándor
legrégibb rádióüzletében, Hatvan ucca 18. szám
Vági ékszeri és ezüstjei
A legújabb újévi ajándékok.
Plac ucca 69. számalatt. d Bőrmű isztjeszálliótt árban.

Tégla
A cserép legolcsóbban kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglyárából. Hódás Hatvan u. 1-3. III. e. Telefon 618

Csoportok az Izraelita Nőegylet Szilveszter-estjéről. Baloldali képünkön balról jobbra Létay Lajos vezérigazgató, Geiger Simonné választmányi tag, Léderer Miksáné nőegyleti elnöknő, Fürst Ödönné és Létay Lajosné alelnöknők, a két másik képen pedig az estély résztvevőinek vidám csoportjai láthatók. (Berzéki felvételei.)

Kedélyes volt a szilveszter éjszakája

1928 Szilveszter napjának estje szokatlan és nem várt vidámságot hozott Debrecenben. A szomoruan sikerült karácsonyi vásár és a vendéglők, kávéházak gyér látogatottsága a karácsonyi ünnepeken azt sejtették, hogy a Szilveszter-est szomorú lesz az idén. És mégis nagy vidámság, óriási mulatás lett a Szilveszter-est vége. Az emberek nem készültek ugyan rá, amit világosan bizonyít az, hogy a vendéglőkben korántsem foglaltak le annyi asztalt, mint máskor, azonban a szomorú év mulása és a remény, amely újkor mindig felábrándít az emberekben, kicsalta a debreceni családokat is a meleg otthonból az éjjeli mulása felé.

A színház Szilvesztere zsúfolt házat hozott, mint rendesen, az éjjeli kabaréknak, de telt volt az Eltörött a hegedűm rendes esti előadása is, amely 7 órakor kezdődött meg. Megteltek a mozik is szépen.

De színház és mozi zsúfoltságánál sokkal feltűnőbb volt az, hogy a vendéglők is megteltek. Éjjel után már nem lehetett helyet kapni, kivált az Angol Királynő éttermeiben. A vendégek mégis egyre-másra érkeztek, megjelentek azok, akik már nem fértek be a Gambrius, az Arany Bika s a többi vendéglőbe. Később a távozók helyébe jöttek új és új vendégek, akik vidám, zajos mulatással ünnepelték az ó év mulását és az új esztendő jöttét.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a hó 2-án, a következő bejelentések történtek:

Eljegyzések:

Sipos Sándor—Gombos Juliánna.

Születések:

Pócsik Antal utkaparó leány Margit; Szendrei István, hentes leány Julia; Szabó Imre máv. fűtő fia Imre; Szanka Gábor ácsmester leány Katalin; Sztó Szabó Imre máv. fűtő fia Imre; Szanka Gábor ácsmester leány Katalin; Sztó Sándor fm. leány Irén; Kálló Lajos zenész leány Irén; Bagó Kálmán vill. kalauz fia László; Huslka Miklós diszitó leány Éva; Cserép Imre raktárkezelő leány Margit; Szolnoki István fm. leány Piroška; Kecskeméti István lakatos leány Gizella; Teschel József kőfaragó fia Béla; Kiss Bálint nyomdász fia Ernő és 2 törvénytelen újszülött.

Halálmások:

Kovács Katalin 19 éves, Homok ucca 16; Figlár Ilona r. kath. 3 hónapos Pesti ucca 4; Szabó Márton ref 63 éves Lorántffy ucca 46; Áron Sándor ref. 60 éves Téglavető 103; Ritter Ignác 16 éves Mezőladány; Kaufmann Áron izr. 28 éves Álmosd; Mártha Ilona ref. 13 napos Rother ucca 32; Nagy Józsefné g. kath. 58 éves Károly F. József ut 16.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

A város és egyházak megegyeztek az új iskolák építése ügyében

A közoktatásügyi minisztérium iskola-építési programjába bele akar kapcsolódni Debrecen város, illetve részt kíván venni benne a debreceni egyházak is, melyek közül a református egyház három, a katolikus egyház pedig négy iskolát szándékozik építeni, hatvan százalékos állami építési segéllyel.

Szerdán délelőtt ebben az ügyben vegyes értekezlet volt a városházán, ahol először a református egyház iskolaépítési ügyét tárgyalták meg. A református egyház részéről dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyző, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző és Szele György lelkész, a városi tanács részéről az értekezletet vezető dr. Vásáry István polgármester, dr. Csürös Ferenc kulturatanácsnok, dr. Miszti Károly főügyész, Borsos József tb. tanácsnok, Ary Lajos főszámvéve vettek részt, a tanfelügyelőséget pedig Vasady Lajos tanfelügyelő képviselte.

Az ügyet dr. Csürös Ferenc kulturatanácsnok ismertette s a vegyes bizottság megegyezett abban, hogy a Nyilas-telepen a régi iskola mellett egy nyolc tantermes, a Csapókerthben szintén a régi iskola mellett egy hat tantermes, a Kincseshegy környékén pedig egy két tantermes iskolát építsenek. A református egyház a 60 százalékos állami építési segélyt átengedi a városnak azzal, hogy az iskolákat a város építeti fel. Az iskolák a város tulaj-

donai lesznek, de a város használatra átengedi a református egyháznak.

Délben a katolikus egyház képviselőivel tárgyalták meg az iskolai ügyet. A katolikus egyház képviselőiben dr. Lindemberger János pápai prelátnak, dr. Mellau Márton pápai kamarás, dr. Láng Nándor egyetemi tanár, dr. Zalay János reáliskolai igazgató és Piribauer Ferenc igazgatótanító jelentek meg.

A tárgyalás eredményeképpen megállapodtak abban, hogy a katolikus egyház a Postakertben, a Szoboszlói ut sarkán egy két tantermes, a Nyilastelepen a Rother ucca sarkán egy egy tantermes, a Csapókerth bejáratánál, a tűzéraktanyával szemben egy két tantermes és a Homokkertben a Hübner örökösöktől vásárlandó telken egy egy tantermes iskolát épít. A telket a város adja, az iskolát az egyház építeti fel, így az iskolák az egyház tulajdonai lesznek. A homokkerti Hübner telket az egyház veszi meg az iskola céljára, de a város megtéríti az árát.

Az iskolákat a korszerű igényeknek megfelelően, tanítói lakással együtt építik fel. Ugy a református, mint a katolikus egyház iskoláit még ebben az évben felépítik s így ebben az évben 22 tanteremmel lesz több Debrecenben.

Az iskolák céljára szánt telkek adományozási ügye természetesen a közgyűlés elé kerül.

Dr. Faragó László előadása a magántisztviselők szövetségében a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosításáról

A magántisztviselők helyiségében vásárnap délután dr. Faragó László, a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége budapesti központjának alelnöke a január 1-én életbelépő, öregségi és rokkantsági esetére szóló biztosításáról tartott előadást. Az előadó megnyerő egyénisége és előadásának közvetlen módora a megjelent nagyszámú hallgatóság figyelmét és érdeklődését a közel kétórás előadás alatt mindinkább csak fokozta.

Gombossy Zoltán rövid üdvözlő beszéde után dr. Faragó László rövid történelmi visszapillantást vetett a magán-

alkalmazottak nyugdíjbiztosításáról szóló 1928:XL. tc. létrejöttének körülményeire. Ezután részletesen fejtegette az új törvény legfontosabb pontjait. A Társadalombiztosító Intézet tagjai 2 kategóriába tartoznak: lehetnek kötelezetek vagy jogosítottak, ill. önkéntesen továbbfizető tagok. Kötelezett tagja az Intézetnek minden magánalkalmazott, akinek fizetése a havi 500, vagyis az évi 6000 P-t meg nem haladja, amennyiben állása, főfoglalkozása, egyedüli kenyérkeresete, nincs a városnál vagy olyan közüzemnél alkalmazva, melynek saját nyugdíjpénztára van. Jogosított tagjai

lehetnek az Intézetnek mindazok, akiknek fizetése havi 500 P-nél több, de 1000 P-t nem haladja meg, vagy akik egyszerre több cégnél dolgoznak (pl. órákönyvelő). A fizetendő járulékok nem a tényleges fizetések szerint, hanem 8 csoportba (A—H) osztott napibérosztályok szerint vannak megállapítva. A biztosítás szól *öregségi és rokkantsági* esetére. Öreg az, aki 65. életévét betöltötte és legalább 400 járulékhetét fizetett. (1 hónap 4.3 járulékhetettel.) Rokkant az, aki olyan testi vagy szellemi fogyatkozásban szenved, hogy egészségi állapotánál fogva nem képes képzettségének és volt munkakörének megfelelő fizetés egyharmadát megkeresni és legalább 200 járulékhetét fizetett. A járadék 2 részből áll: *járuléktörzsből*, melynek összege tekintet nélkül a tagság időtartamára évi 120 P és áll egy *növekedő járadékrészből*, melynek összege a befizetett járulékok 19 százaléka és amely egy évente növekedő rész. Előadó kiemelt, hogy az öregségi és rokkantsági nyugdíj aligha érheti el a tényleges fizetések jelentős százalékát, mert ha alapul vesszük azt, hogy valaki pályája kezdetétől pályája végéig egyforma fizetést élvez — ami lehetetlen —, akkor is 40 évi szolgálat után a nyugalmabonulás alkalmából a nyugdíj a fizetésnek mintegy 37 százalékát teszi csak ki. Részletesen foglalkozott a Társadalombiztosító Intézet szervezetével, a díjtartalékok felhasználásával, valamint az *autonómia* kérdésével is, melyben Debrecen 2 részből van érdekelve és pedig a debreceni Pénztár helyi választmányja, valamint a kereskedelmi betegsegélyező pénztár révén. A közeledő autonómiai választásokra hívta fel ezután a debreceni magántisztviselők figyelmét és figyelmükbe ajánlotta, hogyha azt akarják, hogy a törvény nyújtotta szociális keret valóban szociális tartalommal is töltessék meg, arra kell törekedniük, hogy azok kerüljenek be az igazgatóságba és a választmányba, akikben megvan a kellő szociálpolitikai előképzettség, a kollégák iránti önzetlen érdeklődés és a szociálpolitikai ügyszeretet.

Gombossy Zoltán köszönetet mondott az előadónak, aki még a délutáni gyorsal visszautazott a fővárosba.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

— A világhírű amerikai Warner's fűző a kulturálmok elegáns hölgyeknek nélkülözhetetlen fűzője. Debrecen és környékén egyedülálló: Biri Róza, Ferenc József ut 42.

A szép tisztítást és vegy tisztítást
BUDAPEST
 is aranyéremmel tüntette ki!

BIRÓ
 PESTI ÉS VEGETISZTÍTÓ MŰINTÉZET
BIKA UDVAR

Üzletem elve:
JÓ MUNKA
SZOLID ÁRAK

LEGJOBBAK
GRÜN WALD CIPŐÜZEM
 GYÁRTMÁNYAI
 DEBRECEN, SAS UCCA 4. Kétszemesgyűző palota. Munkatoló Darabos ucca 7. sz.

PALOTATOL
 KUNYHOIG
 DIANA SÓSBORSZESI

Az Izraelita Nőegylet kitünően sikerült Szilveszter-estje szereplőinek három csoportja.

(Berzéki felvételei.)

E feladatokon kívül a városi kertészet feladata volna oly speciális növények termesztése, amelyek nagyobb tökét, befektetést igényelnek, amit a magánkertészek épen a töké hiánya miatt nem tudnak termeszteni. Kénytelenek e növényeket félig kész állapotban külföldről behozatni. Továbbá egyes növények keresztetése, új fajták előállítása s oly facsemeték nevelése, amelyekre nemzetgazdasági és jóvelmezőség szempontjából úgy az államnak, mint az adófizető polgárnak szüksége van. Idetartoznak még a túlelűfűk meghonosítása sivar Alföldünkön. E tekintetben a helybeli városi kertészet utató, mert tudomásom szerint 35-40 fajta fenyővel kísérleteznek a nyulási faiskolában nagyon szép eredménnyel.

A magánkertészek szempontjából helytelen a városi virágüzlet fentartása, mert a saját termelvényeiket nehezebben tudják értékesíteni, esetleg sok utajárással és nem megfelelő áron. Ha felszámoljuk a termelési költségeket, adót, béreket, oly kevés haszon marad, hogy a létfenntartáshoz szükséges minimális összeg alig marad meg s esetleges befektetésekre csak drága kamatokkal megfizetett kölcsönökből telik.

Remélem, hogy úgy a városi kertészet, mint a városi tanács, mint a magánkertészek e téren békés uton megegyeznek a továbbiakban s a város a fenti pár szóban vázolt feladatot betartva, meghagyja a virágtermesztést és értékesítést a magánkertészeknek.

A minisztériumokban rövidesen tárgyalás alá kerülő kertésztervény tervezetnek megvalósítása körülbelül ugyan e szempontokat tartja szem előtt, meghagyva mindkét félnek az érvényesülést úgy anyagiakban, mint erkölcsiekben, egymás megbántása nélkül.

P. Gulyás Endre
okl. műkertész.

Barátkozás a kutyával

Az embernek az állatvilágban legkedvesebb barátja régtől fogva a kutya. Sokan tulbuzgóan ápolják ezt a barátságot, arra a paradox tapasztalatra hivatkozva, hogy az állat hibéiből az emberről és a vele való barátságban kevesebb csalódást érezhetünk. Ez igaz lehet az érzelmi részében a dolognak, de már ami az egészségi vonatkozásokat illeti, ott nem tarthatjuk egészen helyénvalónak, ha a barátság tulmegy a megkívánt mértéken. Mert hiszen az, hogy valaki kedves kutyáját felöltözve sétáltassa, színes szalagot fonjon a szőre közé, prémes kabátkákat szabjon neki és általában úgy bánjék vele, mint a kedves gyermekkel szokás, az legfeljebb a jó izlésünket sértő dolog. Az is igaz, hogy nem nagyon tapintatos cselekedet az ilyesmi, mert különösen a szegényebb nép előtt nagyon helytelenül hangsúlyozza a jólét kívánatos voltát, amikor okot szolgáltat arra, hogy a szegény ember a saját sorsát a kutyával hasonlítsa össze és hátrányban érezze magát mögötte. Azonban, amikor már odáig megy a kedvenc kutya szeretgetése, hogy ölelgeti, csókolgatja őt a tulajdonosa, legyen az gyermek, öreg hölgy, vagy meglett férfi, a jó izlés határán túl az egészség védelme nevében is rá kell mutatni az eljárás helytelen voltára. Aki megengedi, hogy kedvenc kutyája vele egy tányérból egyék, kezét, arcát nyalogassa, nemcsak a saját egészségét veszélyezteti, hanem házanépét, családját is.

Ezen az uton lehet megkapni többek között a galandférgyet, vagy pántlikagilisztát, amely a kutya belében élőszködik. E férgek petéi a kutyák bélszatornájából a napvilágra kerülnek, a kutya orra, szája körül megtapadhatnak (hiszen tudvalevő, hogy a kutya nem oly kényes arra, amit végigszaglás és végignyál,

mint az ember) és innen az emberbe könnyen utat találhatnak. A peteburok a gyomrunk savanyu tartalmában könnyen feloldódik és a pete kiszabadul. Felszívódva aztán a vérbe kerül, az elviszi a májba, ahol galandféreg-hólyaggá növekszik meg. Szerencse még, hogy legtöbbször a májban telepsznek meg ezek a hólyagok, mert bizony nem ritkán élet veszedelmet okozhatnak. Az ilyen hólyagok aztán néha elmeszesednek — ez a szerencsésebb eset —, de a legtöbbször elgennyesednek és csak nehéz operáció után távolíthatók el. Rohamosan gyengíti, soványítja ez a baj a betgét és sokszor minden segítség későn érkezik.

Veszélyes betegséget okoz a kutya a veszettség terjesztésével is. Sokan azt hiszik, hogy ez a baj csak nyári jelenség és a vízhiány miatt tör ki a kutyán. Nagy tévedés ez, mert a veszettség nincs időhöz kötve és a vízizony nem oka, hanem egyik jele csak ennek. Az sem igaz, hogy a veszett kutya szája mindig habzik, farka-füle lelóg és okvetlenül dühös, vérbenforgók a szemei stb. Ellenkezőleg, veszettség már benne van és esetleg hosszú napokig nincs más jele, mint némi nyugtalanság és rekedtes ugatás.

Már most ilyenkor nem szükséges, hogy a veszettség tetőpontján levő kutya marja meg az embert, teljesen elegendő, ha az ilyen beteg állat pl. végignyálja valami kis sebtől, vagy karcólástól megsérült bőrét kezünknek, vagy arcunknak. Ez pedig a bizalmas barátság keretében vajmi gyakran megesik, különösen, ha a betegség kezdeti stádiumában levő beteg kutyával a szokottnál is nagyobb szeretettel foglalkozunk. Mivel a bajt az állat nyála terjeszti, nem kell hozzá harapás, elég a nyálnak egyéb uton való eljuttatása is az emberi testrészebe. A mérge ott felszívódik és hosszú idő után anélkül, hogy közben valami zavart is okozna, fejt ki szörnyűséges hatását. Mert tudni kell, hogy a veszettség egyike a legborzasztóbb betegségeknek, amely földöntúli kinok kíséretében végez azokkal a szerencsétlenekkel, akikre ráragad és bizony ha idejekorán nem védekezünk ellene a megfelelő oltásokkal, akkor már nincs segítség a szörnyű vég ellen.

Mindebből láthatjuk, hogy a nagy barátkozás a kutyával nem egészen veszélytelen. — Csinjában tehát a megoly kedves ebbel is a jó izlés és a jó egészség nevében!

SZINHÁZI IRKA-FIRKÁK

A karácsony még ma is a legáltalánosabb beszédtema a Csokonai-színház környékén. És van is rá ok, hiszen ezen a karácsonyon mindenki kapott valamit a Jézuskától, aki csak megérdemelte. Elég jól megy a színház, hál' Istennek, de nagyon régen nem volt már olyan bőkezű sem a színház Jézuskája, mint mostan. Karácsony szombatján alá és fel járkált egész délután Kardoss Géza színigazgató, amíg odabenn a gyermekdarab szereplői mozogtak a színpadon. Sorra vette az igazgató kedvenceit és mindegyikhez volt egy barátságos, jót kívánó szava és volt egy kézfogása, amely után maradt az üdvözölt kezében valami ajándék. Így közelekedett az igazgató folyton az irodája meg a színpad s az öltözők között, cipelte ki az irodából az előre bevitetett karácsonyi ajándékokat. Az igazgató tagjai részére már nem olyan egyszerű volt az ajándékok továbbítása, hiszen ők egy-egy egész sonkát s egy üveg fenomenális barackpálinkát kaptak karácsonyi ajándékkul. Ezeket a színházi szolgáló közvetítette egy-egy levélkével, amelyekben minden címzetthez volt az igazgatónak egy pár meleg szava.

Kardoss Géza.

Semmi sem olyan jó politika színháznál, mint a jóság politikája. Ezeknek az ajándékoknak a nyomán csak úgy áradt a szeretet Kardoss Géza felé, nem az ajándékokért, hanem inkább a figyelemért, a kedvességért, amit az jelent, hogy az ember gazdája, igazgatója odamegy hozzá a szeretet ünnepén, kezét fog vele és megajándékozza valamivel, aminél értékben többet jelent, sokkal többet, hogy ez a buzgóság, a hűség elismerése és viszonzása azzal a szeretettel, amiért viszonzásul az ingét, az utolsó lépésének az erejét is odaadja a színész igazgatójának. Karácsony ünnepén aztán Kardoss Gézának kellett fogadnia a gratulációkat. Boldog ünnepeket kívánt neki a színház apraja

és nagyja s ha ezeknek a jókívánságoknak csak egy ezreléke valóra válik, sohasem lesz többé színházi válság Debrecenben. Adja Isten, hogy ne is legyen.

Karácsonyi ajándékok kaptak egy gyűjtés jóvoltából a kóristák közül is azok, akik családosak s ebben az akcióban nagy részük volt a vezető színésznőknek, főként Kováts Terusnak, aki most is kész volt jó szíve sugallatára segíteni a színpad robotosai közül azokon, akiknek a helyzete a legnehezebb. Karácsony előtt jóval mindenütt körözött már ívét Kováts Terus s ha másutt nem tudta, az uccán fogta el azokat az ismerőseit, tisztelőit, akiknek módjukban volt pár pengővel hozzájárulni a családok kóristák karácsonyi ünnepének megédésítéséhez.

U. Kováts Terus.

Ezzel kapcsolatban talán meg kellene említeni, hogy mi nem szorultunk rá arra, hogy leckét kapjunk a színpad szerény munkásainak megbecsüléséből. Karácsonyi cikkünkben épen azt panasztuk fel, hogy nehéz sorban vannak, hogy nem kapják meg azt, ami megilletné őket súlyos és terhes munkájuk után: a szerény megélhetés lehetőségét. Abból a cikkből, amit róluik irtunk, mindent ki lehet olvasni, csak nem a rosszindulatot s ha józan megértéssel olvassa valaki a cikket, lehetetlen egyetlen passzusra akadnia, amely ne enyhén tüntetné fel minden esetleges hibáját ennek a csakugyan minden igyekezete mellett nehéz helyzetbe jutott színészféregnek. Megirtuk, hogy ha van valahol valami hiba, annak nem a kar, hanem a gonosz viszonyok az okai. Nem annyira tapasztalatból, nem is hallomásból, hanem inkább feltevésekből indulunk ki s irtuk, hogy vannak surlódások is az új tagok s a régiek között s azok, akik ismerik a színházak lélektanát, igen jól

tudják, hogy nem a férfiak, hanem a hölgyek körében fordulnak elő ilyenek. — Mindenesetre kedves, félreérthetetlenül tréfás formában meg is irtuk ezeket a görlosorozás egy kedves epizódjával együtt, azzal a bizonyosan másutt is előfordult kis históriával, amely a jelentkező görll és a régi kórista között történt. A kórista nevezetesen végigmustrálta a görllt és ajkbiggyesztve jelentette ki:

— Igazán nem értem, hogy most már mindenki színészno akar lenni!

A foglalkozási ág adta öntudatnak ezt a kedvesen groteszk kifejezést azonban nem irtuk se a javára, se a kárára senkinek, azt tettük, amit minden olvasónk tett olvasás közben: megmosolyogtuk s mint egy furcsa emléket raktároztuk el. A frakk és a kékharsnya történetének talán inkább az volt a célja, hogy a Péternek mondott szóból Pál is értsen, de bizonyos, hogy akiben az értelem egy kis szikrája nem szunnyad, nem érezhetett ki a cikkből mást, mint igaz, emberi sajnálkozást afőlött a szegény ember fölött, aki az aznap ebéd, a holnap szegényes vacsora és a tiszta ruha, meg a cipőtalpalás rettenő gondjaival szívében előkelő gesztussal játszik pazarló és gondtalan hercegeket, fényűző virágát annak az operett-emberiségnek, amelyet naponta látunk felvonulni a színpadon.

Az az emlék persze, amit most kaptunk a színház karszemélyzetétől, semmiesetre sem kellemes, olyanforma, mint amit a kutyabarát kap, amikor meg akar simogatni egy komisz bánásmóddhoz szokott, elkínzott lelkű, szegény állatot. Világos, hogy az állat megharapja a kezét, amí azonban nem teszi azt, hogy a kutyabarát kiiratkozik az állatvédő egyesületből és egyszerre gyűlölni kezdi a kutyákat. Védi őket továbbra is, ámde leszűri a tanulságot, hogy simogatni nem szabad. Azt hisszük, hogy a Csokonai-színház karszemélyzete sokkal intelligensebb, semhogy egy kis utánagondolás után be ne ismerné: mindabból, amit tulbuzgó, de keveset gondolkodó kollégájuk sérelmez, nem volt a cikkből semmi.

Érdekes, hogy voltaképpen nem új ez az eset. Pár éve történt, hogy egy egykor Debrecenben játszott kitünő és népszerű drámai színészt látott falusi ripacstársulatnál egy debreceni újságíró. Amikor visszajött, nagy sajnálkozással panaszkodott fel debreceni lapjában, hogy milyen rossz sora van ennek a kiváló színésznek, mennyire nem érdemli meg ezt a rossz sorsot. Harmadnap bejött a színész Debrecenbe és az ellenlappnál nyilatkozott, — durva hangon tiltakozva személyének lelkicsinylése ellen.

A színház csakugyan furcsa világ! A tisztviselők nem haragusznak meg, ha a tisztviselőnyomorról, a munkások szintén nem, ha munkásnyomorról, a diákok, ha diáknyomorról irnak a lapok. A világ mindenféle foglalkozási ágbán dolgozó embernek jól esik, ha résztvevő szívre talál, amely igazságtalannak és méltánytalanul tartja nehéz sorsát. A színésztől ellenben ne próbálj részvételt irni, mert — visszavicsorit.

Az „Eltörött a hegedüm” hősnője kétségkívül Timár Ila, aki pedig nem a bemutatón játszott ez a szerepet. Am épen azért hősnő, mert a sorozat közben játszott le Rózsika szerepét, mindössze két órai próba után ugrott be szegény Kováts Terus helyébe, aki hirtelen berekedt. Két órai próba — rettentően kevés ez, hiszen nemcsak ének van egy operettben —, amí Ila számára a legkönnyebb rész, hanem rengeteg tánc is. És pedig

nehéz táncok, amelyeket ez alatt a rövid idő alatt kellett betanulnia Timár Ilának. Nagyszerűen betanulta s a beugrás alkalmával tűnt ki, hogy Timár Ila felveszi a versenyt a szubrettekkel a tánc tekintetében is.

No meg temperamentum dolgában, mert a szubretti tudomány ezen fordul meg nagyrészt. A Timár Ila temperamentumára aztán igazán nem kell panaszkodni, ezt bizonyította be a beugrást követő első, vagy második előadás. Valami apró hiba történt benn a színpadon, a Timár Ila táncában. Egészen jelentéktelen apróság, de nagyon elrontotta Timár Ila örömet, mert alaposan megütötte a lábát, a cipője gombja is leszakadt. Pár perc múlva be kellett volna mennie a színpadra, gyorsan cipőt kellett hát odahozatnia. A cipő azonban lassan érkezett, már-már attól tartott Timár Ila, hogy nem tud kellő időben benn lenni a jelenésére. A drukk, meg a kis fájdalom a lábában, meg a harag is, hogy ilyen semmiségek kellett közbejőni akadályul, tették együtt bizonyára, hogy az „Eltörtött a hegedűm” Rózsikája sirva fakadt ott a színpadon, a kulissza mögött, akár egy vérbeli szubrett. Amíg perogtak az arcán a könnyek, odament hozzá Kardoss Géza. Nézte, nézte síró primadonnáját s egyszerre megszólalt:

— Édes Ilám, nemcsak az „Eltörtött a hegedűm”-ben lennél te nagyszerű. Ebben is ragyogó vagy, de tudnék én írni neked egy jobb operettet is. Tudod, mi lenne a címe?

— Mi-i?

— „Eltörtött a mécesem.”

Timár Ila abban a pillanatban elfeledte a fájdalmat, bosszúságot, elkacagta magát s fogadta a direktor segítségét, aki maga állott lovagiasan szolgálata alá a megkerült cipő felhuzásában. Aztán belibbent a színpadra és táncolt olyan tüzzel, akár egy vérbeli szubrett.

U. Kováts Terus hiveinek különben nem kell aggódnia a kellemetlen meghülés miatt, amely oka annak, hogy a kitűnő művésznőt nélkülözniük kellett. Amint dr. Tessler Ernő, a művésznő kezelőorvosa, mondta nekünk, pár nap múlva ismét egészséges lesz Kováts Terus és ismét átveszi régi szerepének játszását az „Eltörtött a hegedűm”-ben.

Görbe tükör

A hóhér a guillotine elé lépő halálraítélthez:

— Csak nyugalom fiatalember! Azért nem kell mindjárt elvesztenie a fejét.

A kisfiu visszahozza a kölcsönkért esernyőt.

— A mama itt küldi az esernyőt, amit kölcsönözni tetszett.

— No, jó sokáig tartott, míg visszahoztad. Négy teljes hete!

— Igen, de ezalatt mindig rossz idő volt.

A kisdíák így szól apjához:

— Óh, papa, bárcsak ötszáz évvel ezelőtt éltem volna!

— Miért, te golyhó?

— Mennyivel kevesebb történelmet kellene akkor tanulnom!

Két lány beszélget:

— Nos, mennyire vagy a Pistával? Vallott már?

— Igen, bevallotta, hogy ötezer pengő adóssága van.

Hemd ur egy spiritiszta szeánszon két év előtt megboldogult nejeinek szellemével értekeztek:

— És boldog vagy most, kedvesem?

— Az épen nem, de még mindig boldogabb, mint mikor veled éltem.

— A mennyországban vagy?

— Nem, Samu.

— A purgatóriumban?

— Nem, Samu. A pokolban vagyok.

Ismert pesti újságíró tanuskodott a héten az Erdélyi-pörben. Kedves fiatalember, akit jól ismernek az éjjeli világban. Schadl elnök a kérdések pergőtűzét röpítette felé, aztán egyszerre új témát vetett föl:

— Mit tud Erdélyi kölcsön-ügyleteiről?

— Még mielőtt válaszolhatott volna, a hírlapírók padjában egy törvényszéki tudósító hangosan megjegyezte:

— Most mint szakértőt hallgatják ki...

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG
telefonaszámai:

Kiadóhivatal — — — — — 18
Fiókiadóhivatal és köleskönyvtár 5—75
Szerkesztőség nappal — — — — — 10—20
Szerkesztőség éjjel — — — — — 18 és 812

— Ujabb havazás várható. A Meteorológiai Intézet jelenti január 2-án déli 12 órakor: Az a légnyomási maximum, amely két nappal ezelőtt Skócia felett feltűnt, egész Angliára és Skandinávia déli felére kiterjedve, megerősödött és Középeurópában emelve a légnyomást, a déli felében lévő nagy depressziós rendszert kettéváltotta. Az egyik rész Magyarországon át Közép-oroszország fölé vonult és mögötte hideg északi levegő jutva, Középeurópában lehűlést okozott. A depresszió másik része a Földközi-tenger fölé került, teljesen enyhe és esős időt létesítve. A két depressziós centrum között Magyarországnak új napján száraz időjárásban volt része, sőt helyenként ki is derült s bár a hőmérséklet az előző naphoz képest alacsonyabb lett, mégis egyes helyeken a 6 fok-Celsius-t is elérte. Ma reggelre a déli depresszió felénk közelítve, a magas légrétegekben okozott enyhe déli légáramlással országsszerte havazás indult meg. Reggel 7 óráig legtöbb jutott a havazásból a Dunántulnak, ahol a csapadék mennyisége a 8 millimétert, a hóréteg vastagsága a 15 centimétert is elérte. Az éjjeli hőmérséklet mindenütt a fagypontra alá szállt 1—3 fokkal. Időprognózis: Fagypontra körüli hőmérséklettel még havazás várható.

— Ujévi tisztelgés az itélőtáblán. Az itélőtábla tagjai az ünnepnap első napján Kulin Imre kir. itélőtáblai tanácselnök vezetésével tisztelgtek Olchváry Zoltán itélőtáblai elnök előtt, aki az idővölgésre meleg szavakkal válaszolt és beszédében visszaillesztést vetett az elmúlt évnek igazságügyi szempontból jelentős eseményeire. A kir. törvényszék és járásbírók 40 tagú küldöttségét dr. Kesseri Lajos kir. törvényszéki elnök vezette a kir. főügyészség és kir. ügyészség tagjait pedig Wattay József kir. főügyész helyettes.

— Orvosi hírek. Kardos Rózsa dr. orvosi rendelőjét megnyitotta Jókai ucca 5. szám alatt. Rendel délelőtt 9—11, délután 3—4 óráig.

— BERZÉKI fényképészeti műterme Ferenc József ut 38. az ünnepek alatt is egész nap nyitva.

— A hajdumegyei gyógyszerárak inspekciónak. A hajdumegyei gyógyszerárak éjjeli inspekciónak eddig megoldatlan kérdést volt. A megyei tisztviselő hivatal most rendezni kívánja ezt a kérdést és az erről szóló rendeletet az alispán a napokban küldi szét.

— Liener Béla fényképészeti műterme, Csapó u. 1., bármely időben a n. é. közönség rendelkezésére áll. Telefon 17-22.

— Jorga könyvet irt az elemista Mihály királynak. Bukarestből táviratozák: Jorga tanár, a nemzeti demokrata párt vezére, az ismert nevű román történetudós, új alkalmából könyvet adott ki, amelyet Mihály királynak dedikált. A mű címe: Az uralkodók könyve, ajánló sor pedig így hangzik: „Egy román történetudós ajánlódéka I. Mihály királynak, az elemi iskola I. osztályu tanulójának.” A gyermekkirály ugyanis most jár az elemi iskolá I. osztályába.

— Nagy Irbolya fényképészeti műterme Rákóczi ucca 35. szám. Vasárnap is egész nap felvételek.

— Hővizatarok miatt szünetelnek Afganisztánban a hadműveletek. Londonból jelentik: A kabuli angol követtség jelentései most már rendszeresen megérkeznek Londonba, de alig számolnak be a még mindig zavaros helyzetéről. Anglia vállalta a külföldi állampolgárok elszállítását, de ezt a feladatot még nem hajtotta végre teljesen. A téli időjárás miatt egyébként szünetelnek a hadműveletek. Amanullah király a kabuli csapatoknak kéthónapi zsoldot fizetett ki annak elismeréseképpen, hogy visszaverték Bachai Saquao fölkelővezér csapatait. A királyi testőrök zsoldját havi 14 rupiáról 20 rupiára emelték.

— Menyasszonyi fényképek modern művészi kiállításban Ruzicskánál készülnek Piac u. 32.

Sár- és hócipőkülönlegességek, korcsolyák

legolcsóbban
Kertész Tódor budapesti cég
lerakatánál Széchenyi ucca 31.

— Az Erdélyi-per koronatanuja csütörtökön folytatja tanuvalloását. Az Erdélyi-tárgyalás mult szombati tárgyalási napján a bíróság megkezdett Gáldy Nándor dr. tanukihallgatását, aki hihetetlen izgalmak között tett vallomást másfél óra kerestetül. Az Erdélyi-per koronatanuja holnap, csütörtökön folytatja vallomását. Holnap fog beszélni Forgács Anna eltemetéséről, a boncolás körülményeiről és holnap intézőnek hozzá kérdéseket az ügyész és a védő is, a millstatti dráma rejtélye ügyében. Hátra van még a Löw-család taxjainak kihallgatása, akik Millstattban együtt nyaraltak Erdélyivel és Forgács Annával. Fontos külföldi tanu is jelentkezett, Reich Adolf dr. bécsi orvos, aki a tragédia napján Millstattban tartózkodott és először nézte meg Forgács Anna holttestét. Január 10-ike körül kerül sor az előreláthatóan nagy orvosszakértői vitára.

— Fényképek mindig örömmel szemléli, ha azokat Liener műterme készíti.

— Tűz a gyepmesteri telepen. Szerdán este 6 óra után a gyepmesteri telep egyik szobájában, melyben egy munkás lakik, ismeretlen okból tűz támadt és lángra lobbantak a butorok. A tűzoltók percek alatt kivonultak és eloltották a szobát. A kár jelentéktelen. A tüzeset ügyében megindult a vizsgálat.

— BERZÉKI fényképészeti műterme Ferenc József ut 38. az ünnepek alatt is egész nap nyitva.

— Révész Béla irodalmi délutánja a Munkás-Otthonban. Révész Béla, a fővárosi irógárdájának egyik legjelesebb tagja, vasárnap délután fél 4 órakor a Munkás-Otthonban igen értékes előadást tart, amely előadás keretében önmaga írásait és írói munkásságát ismerteti. Az irodalmi délután műsora a következő: 1. Révfi; Toborzó. Énekli a Vasasdalkar. 2. Révész: A gépszédő. Elmondja: Bartha József. 3. Révész Béla irodalmi munkásságát ismerteti: Révész Béla. 4. Révész Béla: A csörmpölő gonosz. Orgonaág. Elmondja Klinger Jenő. 5. Ady-versek. Elmondja: Fáy Árpádné. 6. Révész Béla: Kezek. Elmondja: Weisz Olga. 7. Az irodalomról előadást tart Révész Béla. 8. Révész Béla: Megváltott. Elmondja: Holló Mária. Induló. Énekli a Vasasdalkar. Az előadás rendezősége az előadást mindenki számára hozzáférhetővé óhajtja tenni s ezért a belépődíjat minimális összegben: 20 filléren állapította meg.

— Ruzicska műterem november hó első felében új kirakatot állít ki Piac u. 32. alatt.

— Tizenegy orvos küzd a nagybeteg angol király életéért. Londonból jelentik: A beteg angol királyt most már 11 orvos kezeli. Ugy látszik, hogy az orvosok fáradozása nem volt hiábavaló, mert a beteg állapotában általános javulás észlelhető. A legújabb hivatalos orvosi jelentés azt mondja, hogy a királynak jó éjszakája volt és a közérzet változatlan. A helyi infekció megjavult és ez azt mutatja, hogy az orvosoknak sikerült leküzdeni a betegséget. Az orvosok ezidőszent azzal a problémával foglalkoznak, hogy fokozzák a király erejét és leküzdjék a beteg gyengeségét. Bár az orvosok bizakodnak, a király környezetében azért továbbra is aggodnak. Az állapot javulását bizonyos mértékben a kalciummal való új kezelésnek tulajdonítják. Ez a kezelés a király rendkívül nagy gyöngesége elleni küzdelem módjere.

— Arcképet mindig örömmel szemléli, ha azokat LIENER fényképész készíti. pontban. Cim a kiadóban.

— Az erkölcsvédelem statisztikája. Debrecen erkölcsvédelmi statisztikája december hóban az előzőhöz képest lényeges javulást mutat. Mindössze kilenc esetben történt feljelentés a kihágási ügyosztályhoz. A feljelentések a következőképpen oszlanak meg: Káromkodásért nyolc, aszfalt betyárkodásért pedig egy esetben. Ebből hatóság feljelentés volt öt, magán személy pedig négy feljelentés volt.

— Kedves meglepetésben lesz része, ha az új évben levéti magát Liener fényképésznel, Csapó u. 1. alatt.

Jó emésztésünk lesz, ha reggelként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. A táplálkozási zavarok szakorvosai általános dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és belek működését előmozdítja, az epikiválasztást növeli, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Mikor az egész család együtt van, használja fel az alkalmat, készítsen egy szép családképet Liener műtermében Csapó ucca 1. alatt.

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város törzsméneséből 1 darab 4 éves herélt, hibátlan vadász, nyerges és kocsló ez évi január hó 8-án a Baromvásártéren nyilvános árverésen eladásra kerül. Debrecen, 1929. január 2. Városgazda hivatal.

— Ruzicska gyermekfényképész-csalista műterme állandóan fűtve, felvételek reggel 9-től.

— Baleset a MÁV műhelyben. Tóth Gyula géplakatos a fűtőházban levő munkahelyén egy féktűskét akart lecsavarni, azonban az megcsuszott és a lakatos jobb kezét odaszorította, zúzott sebet ejtett rajta. Dr. Szél Kálmán részesítette első segélyben.

— Lusztig Ernő asztalosmester Deák Ferenc ucca 10. Debrecen. Készít mű és egyszerű asztalosmunkákat.

— Elhúzás ellen biztos a kellemes ízű természetes „Herkules” keserűviz! Kapható mindenütt.

— Hócipők, női 10.80 pengőtől, gyermek hócipők szintén igen olcsón beszerezhetők Emerich-cégnél, Degenfeld tér.

— Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók. Singer varrógép részvénytársaság, Debrecen, Piac ucca 79.

RADIO

Csütörtök, január 3. Budapest 557.5 (3), (20): 9.15: A m. kir. I honvédegyezkedés zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsey Richard zenéigazgató. 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az egyetemteri templomból, időjárásjelentés és hírek. — 12.20: Gramofonhangverseny. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerek. — 4. Horváth Jenő miniszteri tanácsos „A gazdasági munkaszervezők megkötésének szabályairól”. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés és hírek. — 5.15: Rádió szabadegyetem. — 6.20: Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). — 6.50: A m. kir. Operaház előadása, szereplőinek közlése és tartalmának ismertetése. — 7: A m. kir. Operaház „Faust” előadása. Dalmú 5 felvonásban. Szövegét Goethe után írták: Barbier és Carré. Fordította: Ormay Fr., zenéjét szerzte: Gounod K. Vezényli: Fleischer A. — 9.20: Pontos időjelzés, hírek. — 10.30: Időjárásjelentés. Utána: Szalonzenekari hangverseny.

Külföld: 11.00: Bécs: Hangverseny. 1.30: Barcelona: Trió. 4.00: London: Dávid Brynley (tenor) hangversenye. 4.30: Berlin: Délutáni hangverseny. Bern: Francia előadás. 5.30: Róma: Szórakoztató zene. München: Hangverseny. 5.35: Vilna: Gramofonzene. 6.30: Daventry: Táncczene. 6.45:

MEGHÍVÓ.

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellémesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar északoldali szobákban

GRAND HOTEL P A R K NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert

20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobáiraikból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Külföldi konyha.)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhöz egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Elkétes szobamag. rendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

London: Beethoven-szonáták hegedűre és zongorára. 7.30: Danzig: Mignon (opera). 7.45: Bordeaux: Orosz zene. London: A Temple-quartett hangversenye. 8.50: Kopenhága: Szimfonikus zene. Oslo: Kamarazene. 8.15: Breslau: Kamarazene. Bordeaux: Angol lecke, utána tangó-zene. Brüsszel: Così fan Tutte nyitánya. 8.30: Barcellona: Angol lecke. Milánó: Operaelőadás. 9.05: Brüsszel: André Fábry énekesnő hangversenye. Nápoly: Leoncavallo: Preslami Tua Moglie (opera). 9.40: Stambul: Jazz, tánczene. 10.15: Kopenhága: Tánczene. 10.35: London: Tánczene.

SZÍNHÁZ MŰVESZET

MOSOR:

CSÜTÖRTÖK este D-14.) bérletben: **Szentivánéji álom.**
PÉNTEK este A-14.) bérletben: **Szentivánéji álom.**
SZOMBAT este B-14.) bérletben: **Szentivánéji álom.**
VASÁRNAP d. u. fél 4-kor: **Régi nyár.**
VASÁRNAP este bérletszünetben: **Eltört a hegedűm.**
HÉTFŐ A-15.) bérlet: **Remete csengettyűje.** Vigopera. — Röpriz.
KEDD B-15.) bérlet: **Remete csengettyűje.**

Szentivánéji álom. A Csokonai-színház szerdán új betanulással felújította Shakespeare Szentivánéji álom-ját. Az előadásról legközelebbi számunkban referálunk.

Szilveszteri kabaré a Csokonai-színházban. A Csokonai-színházban szilveszterkor nivós éjjeli kabarét rendeztek, amelynek érdekessége Misogáné Barna Mancsi fellépése volt. A jönevű erdélyi szubrettben bájos, finom, különösen táncoló színésznőt ismert meg a debreceni közönség, amely sokat tapsolt Misoga Lászlóval együtt. Nagy sikere volt Timár Ila szép énekének, Ferenczy Marianne és Tihanyi Jutka pompás táncduettjének, Szigethy Andor vidám magánjelenetének, Unger István és Antók Ferenc énekszámainak, Fábrián János ügyes szavaltának és Sugár Mihály kupléjának, egy Nótibohózatban pedig Szigeti Jenő adott remek figurát, Tamás Benővel együtt állandó derűltétségben tartva a közönséget, amelynek éjjelkor Remete Géza kívánt boldog ujesztendőt. A számokat Szathmáry Endre és Csanak Béla karnagyok kísérték zongorán, kitiűnően.

A SZÍNHÁZI IRÓDA HIREI

A t. bérlek szives figyelmébe! Szentivánéji álom, Shakespeare remekműve, mely a tegnapi röprizen általános tetszést keltett, három esti előadásban kerül színré: ma, 3-án D) bérletben, holnap, pénteken A) és szombat este B) bérletben!

Siessen megnézni a Csokonai színházban Shakespeare:

SZENTIVÁNÉJI ÁLOM

c. színijátékát, melynek remek előadása városzerte élénk szóbeszéd tárgya.

Mendelssolm teljes kísérőzenéje festi alá a

SZENTIVÁNÉJI ÁLOM

pompás előadását, mely Thuróczy ki való rendezésében szombat estig bezárólag szerepel játékkrenden a röpriz összes szereplőivel.

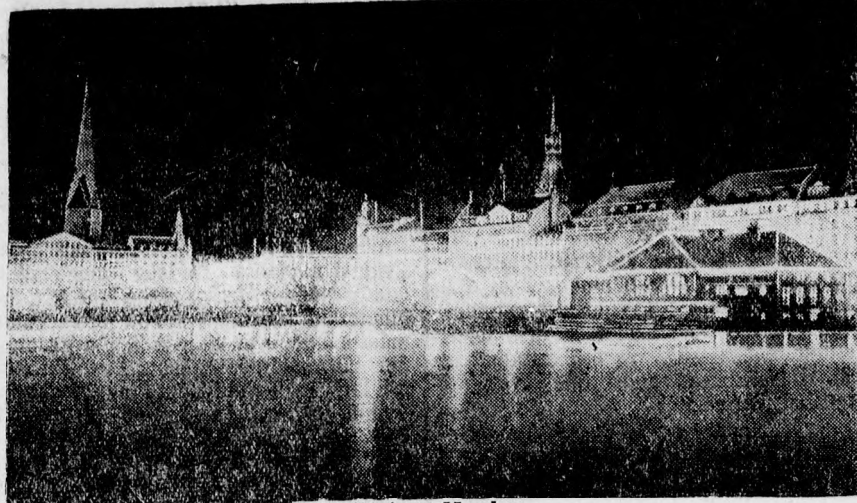
Thuróczy, Lázár Tihamér, László Gyula, Halasi Mariska, Szentgyörgyi Mária, Vajai Magda, Németh Ila játsszák a Szentivánéji álom főszerepeit.

Ferenczy Marian Puck világhírű szerepét kreálja a Szentivánéji álom-ban. A mesteremberek komikus figuráit Tamás, Szigethy Andor, Sugár, Virág-háthy, Misoga és Szigeti Jenő személyesítik. Jegyváltás a Szentivánéji álom három előadására 10-1 és 5-7-ig.

Előkészületben: Remete csengettyűje, vigopera.

Jón: Remete csengettyűje Timár Ila főszereplésével!

Csapó Mária, Felekyl Klári és Lázár, Fábrián János alakítják a két szerelmes párt a

A kivilágított Hamburg.
A világításnál egymillió gyertyafényerőt használtak.

SZENTIVÁNÉJI ÁLOM színijátékában, melynek kísérőzenéjét Szathmáry Endre karnagy vezényli. **Vasárnap délután fél 4-kor** Kovács Terus felléptével: **RÉGI NYÁR.** **Vasárnap este: ELTÖRT A HE- GEDŰM.** **Hétlőn A)** bérletben: **Remete csengettyűje,** vigopera. Remete nagyszerű rendezésében, Szathmáry karnagy dirigálásával!

MOZI

Apolló

Péntek—vasárnap:
Főszereplők: Gilbert Roland, Mary Astor.
A DIKTÁTOR politikai regény 8 felvonásban.

Megelőzi:
A RITZ-SZÁLLÓ KIRÁLYA
Főszerepben: Lewis Stone, Lilian Tashmann.

Vigszínház

Főszereplők: Jaqueline Logan, Alan Hale.
A PÁRDUCHERCEGNŐ egy híres artistanő kalandjai 8 felvonásban. Megelőzi:
HA A HÁLÓKOCSI MÉSÉLNI TUDNA vigjáték 6 felvonásban.

Uránia

Szombat—vasárnap:
Közkívánatra!
VILÁGHÁBORU 1914—18.
a négy esztendő világhéges története 12 felvonásban.

SPORT

Hatalmas lendülettel fejlődött a kelet-magyarországi birkozó sport
A kerületbeli egyesületek igen lelkesen és szép eredménnyel működnek

A birkozás, amelyet a sporttársadalom a „legklasszikusabb sport” néven könyvel el, az elmúlt hónapok folyamán hatalmas lendülettel fejlődött Keletmagyarországon és ennek köszönhető, hogy a keletmagyarországi kerület birkozó sportja a vidéki kerületek között előkelő helyet foglal el, sőt komoly ellenfélként áll szemben a fővárossal is. A keleti kerület nagy mérvű fejlődését elsősorban agilis és áldozatkész elnökek, **Steinfeld Istvánnak** és **Paulovits Pál** titkárnak köszönheti, akik fáradságtalanul dolgoznak a birkozó sport népszerűsítése és fellendítése érdekében. A nagy munkában a kerület majdnem valamennyi sportklubja részt vesz és ezek közül első helyen kell megemlítenünk a **Debreceni Torna Egyesületet**, amely annak idején bevezette a birkozó sportot Debrecenben és mind a mai napig nagy lelkesedéssel és eredménnyel nevel utat és újabb birkozó gárdát. A DTE sportszakosztályának eredményére jellemző, hogy innen került ki **Kárpáti (Kellner) Karoly**, aki ma már világszónylatban is elsőrangú birkozó. A DTE birkozó szakosztályának vezetői **Dózsa György** elnök és **Weinberger Sándor** előadó tehetséges és lelkes sportemberek, akiknek kezében biztosítva van a DTE birkozó szakosztálya fejlődésének sorsa. A keleti kerület birkozó sportjának rendkívül erős támogatója a **Debreceni Munkás Testező Egyesület** is, amelynek munkája nemcsak a versenyeken elért eredményességben mutatkozik, hanem abban is, hogy tömegszerűleg őrzi a birkozó sportot és állandóan 80—100 birkozót foglalkoztat. A DMTE szenior és ifjúsági gárdája nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is jó hírnévnek örvend. A birkozó szak-

osztály ügyeit **Szilágyi Márton** elnök és **Sajó Imre** előadó intézik nagy buzgalommal és hozzáértéssel.

Szép multra és szép eredményekre tekinthet vissza a **Debreceni Vasutas Sport Club** is, amelynek birkozó szakosztályában **Tóth Ferenc** elnök és **Faulwetter József** előadó irányítása mellett olyan komoly és céltudatos munka folyik, hogy a szakosztály rohamos továbbfejlődése nem is kétséges.

A keleti kerület egyik legfiatalabb birkozó szakosztálya a **Debreceni Egyetemi Atlétikai Club** keretei közt működik. A főiskolai birkozó gárda eddigi szereplése komoly kvalitásokat árult el és dr. **Lengyel Zoltán** elnök, tovább **Szarvas Andor** előadó hozzáértő és fáradságtalan tevékenysége minden bizonytalanságot az első egyesületek színvonalára emelik a szakosztályt.

Komoly és jelentékeny tényezői a keleti birkozó kerületnek a **Nyíregyházi Vasutas Sportklub**, amelynek dr. **Szilágyi Jenő** az elnöke, a **Nyíregyházi Torna és Vívó Egylet Cseh András** irányítása mellett, továbbá a **Karcagi Move Sportegylet**, amely **Kónya Sándor** irányítása mellett működik.

A keleti birkozó kerülethez tartozó egyesületek a téli szezonra nagyon szép és élvezetes programot dolgoztak ki és azt remélik, hogy a közönség is élénken érdeklődni fog a lebonyolítandó versenyek iránt. Ki kell emelni az idei szezon tervbe vett birkozó események közül a január hó folyamán megrendezésre kerülő **országos vasutas bajnokságot**, amelyet a Debreceni Vasutas Sport Club rendez és amelyen részt vesz nemcsak a vidéki kerületek, hanem a főváros elit birkozó gárdája is. Ezt a versenyt követi februárban a

Debreceni Munkás Testező Egyesület által megrendezendő **Kovács Gyula vándordíjas verseny**, amely eddig is minden évben hatalmas erkölcsi sikerrel zárult, mert a versenyen induló birkozók a magyar birkozás legkiválóbb harcosai.

A keleti birkozó kerület egyesületei tehát csak dícséretet érdemelnek azért az odadó és komoly munkáért, amelyet a birkozó sport fejlesztése és népszerűsítése érdekében folytattak. Reméljük, hogy Debrecen sportkedvelő közönsége méltányolja ezt a nagy igyekezetet és tömegesen fogja felkeresni a szép és nívósnak ígérkező versenyeket, ahol a legklasszikusabb sport kiváló reprezentánsai kerülnek majd össze a bajnokságok kérdésének eldöntésére.

A Bocskay győzelemmel kezdte az újévet.

A Bocskay csapata, befejezve szaloniki mérkőzéseit, Athenbe rándult át, hogy a tura további négy mérkőzését lejátssa. Újév napján mutatkozott be a Bocskay a görög fővárosban, még pedig teljes sikerrel, amennyiben nemcsak győzött, hanem szép játékkal egy csapásra meghódította az athéni közönséget.

A vasárnapi vereség hatása alatt a Bocskay már a mérkőzés elején magához ragadta a kezdeményezést és alig engedte szóhoz jutni ellenfelét, a Papaníkeios csapatát, 4:1-re abszolválta az első félidőt.

A második félidő elején Markos 5:1-re javítja az eredményt, mire a csapat a másnapi mérkőzésre tekintettel lefékez s így a görögöknek alkalmuk nyílik a vereség szűkítésére.

Végeredmény 5:3 (4:1), góllövők: Semler (2), Markos (2) és Teleky.

Magyar sikerek külföldön.

Az ujesztendő első napján hét magyar csapatnak volt mérkőzése. A hét mérkőzés közül öt győzelemmel, kettő eldöntetlenül végződött. A magyar csapatok tehát igen jól startoltak 1929-ben.

Első helyre kívánczik a Ferencváros nagyszerű eredménye, a portugál bajnokság második helyezetteje ellen, amelyet erre az alkalomra válogatott játékosokkal erősítettek meg. A nagyon durva mérkőzésen Hungler megsérült.

Nagyon értékes győzelmet aratott az Ujpest Génuban, az olasz bajnokság egyik vezető csapata, a Genova 1893. ellen. Az Ujpest már az első félidőben valósággal lelépte ellenfelét. Kővágy megsérült, helyette Auer játszott beket, az ő helyén pedig Jakube szerepelt. A félidő eredménye 5:1 volt. A II. félidőben fáradtnak látszott a lila-fehér csapat és így az olaszok egy góllal szűkítették az eredményt. A mérkőzést zuhogó esőben, felázott talajon tartották meg.

Nehéz mérkőzése volt a Hungáriának, amely egy kombinált római csapatot és egy rosszündulatu bírót kapott ellenfelül. A kék-fehérek 3:0, majd 4:1 arányban vezettek, amikor a bíró kiállította Webert és ezzel lehetővé tette, hogy a római csapat további két gólt szerezzen.

A Budai 33 csapatát is elnyomta a bíró, de megverni azért nem tudta. A budaiak befejezték turájukat és pénteken megérkeznek Budapestre. A Somogy livornói mérkőzése vihar miatt elmaradt. Csütörtökön tartják meg a meccset.

A Nemzeti Saarbrücken válogatott csapatával szemben eldöntetlen ért el. Göröngyös, kemény talajon volt a mérkőzés, amelynek tulnyomó részében a budapesti csapat támadott. Utolsó tura-mérkőzését játszotta Németországban a BSE és 6:1 (3:0) arányban legyőzte Ludwigshafen válogatott csapatát.

A Sabaria utban van Mexikó felé.

Mindennemű vívófelszereléseket, ping-pong, football, boxoló, korcsolya, stb. sportcikkeket raktáron tart
Köröszt Tóth László Széchenyi u. 31.

Részletes eredmények.

Génua: Ujpest—FC Genova 5:2.
Lisszabon: Ferencváros—Belenses 6:0.

Róma: Hungária—Római komb. 4:3.
Saarbrücken: Nemzeti—Saarbrücken vál. 2:2.

Bari: Budai 33—US Bari 2:2.

Egyesület
 1929. január 3.
 9

A.

DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁG

kölcsönkönyvtárának tagjai 1929 januárjelsejétől kezdve

**minden külön fizetés
 vagy kaució nélkül tagjai
 lesznek Debrecen sz.
 kir. város közművelő-
 dési könyvtárának is.**

A könyvnek a mindennapi élettel való szoros kapcsolata oly nyilvánvaló, hogy az minden további propagandát feleslegessé tesz. Ennek a tételnek igazságát bizonyítja

**tizezer kötetes kölcsönkönyvtárunk
 igénybevételenek napról-napra rohamo-
 san növekvő mértéke.**

Az olvasásnak, ennek az elsőrendű szellemi életszükségletnek s egyben fontos kulturszükségletnek fokozottabb kielégítése és előfizetőinknek lapunk és kölcsönkönyvtárunk iránti impozáns méretekben megnyilvánuló ragaszkodásának meghálálásaképpen elhatároztuk, hogy

a Debreceni Független Ujság kölcsönkönyvtárának minden egyes tagja részére Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtárának teljesen díjmentes használatát 1929 január 1-től lehetővé tesszük.

**A kauciót a Debreceni Független Ujság
 kiadóhivatala fizeti be kölcsönkönyvtá-
 runk tagjai helyett.**

Előfizetőink emellett természetesen teljes mértékben igénybe vehetik a képes Debreceni Független Ujság mindazon nagyértékű előfizetési kedvezményeit is, melyek a magyar ujságkiadás egyedülálló szenzációs teljesítményei.

az újévet.
 zve szalo-
 rándult át.
 közését le-
 zott be a
 még pedig
 nemcsak
 al egy esa-
 ni közönsé-

isa alatt a
 elején ma-
 zést és alig
 ét, a Pana-
 zolválta az

rkos 5:1-re
 a csapat a
 ttal lefékez
 k nyílik a

göllövők:
 Teleky.

ldön.

hét magyar
 hét mérkő-
 kettő eldön-
 ar csapatok
 9-ben.

Ferencváros
 ortugál baj-
 ellen, ame-
 gatott játé-
 A nagyon
 megsérült.
 t aratott az
 bajnokság
 enova 1893.
 ső félidőben
 ét. Kővágó
 átszott bek-
 be szerepelt.
 t. A II. fél-
 a lila-fehér
 y góllal szé-
 mérközést
 on tartották

Magyarországnak.
 csapatot és
 ott ellenfe-
 1:1 arány-
 ó kiállította
 ette, hogy a
 t szerezzen.
 elnyomta a
 em tudta. A
 at és pénte-
 stre. A So-
 vihar miatt
 tiák meg a

válogatott
 etlent ért el.
 volt a mér-
 részében a
 Utolsó tura-
 országban a
 n legyőzte
 apatát.
 ikó felé.

reléseket,
 xoló, kor-
 aktáron tart
 nyi u. 31.

nyek.

ova 5:2.
 -Bejenense

komb. 4:3.
 Saarbrücken

2:2.

!! Készpénzért !!

Rendkívül olcsón áruljuk téli kabátjainkat, szőrmés bekecseket, városi bundákat, férfi-öltönyöket és fiu téli kabátokat

Vásároljon nálunk magyar árut, mert magyar munka magyar jövő, magyar boltos magyar vevő

Debrecen legnagyobb férfi, fiu és gyermek ruhaáruháza a

MAGYAR RUHAIPAR

közvetlen Blka szálló épületében.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőzlet: Buza: Március 24.00, 23.96, 24.10, 16, 10, 04, 00, 23.90, zárlat 23.88—90. Május 24.76, 80, 88, 84, 74, 64, 56, zárlat 24.54—56. Október 25.05, 00, 10, 08, 02, 00, 24.82, zárlat 24.82—84. Rozs: Március 23.24, 10, 20, 24, 12, 00, 22.92, zárlat 22.84—86. Május 23.86, 88, 94, 24.00, 23.90, 82, 70, 60, zárlat 23.58—60. Október 22.40, 60, 80, 70, 66, 60, 50, zárlat 22.48—50. — Tengeri: Május 28.30, 34, 36, 40, 46, 42, 36, zárlat 28.32—34. Julius 28.30, 36, 30, zárlat 28.28—32.

Buza: tiszai 77 kg. 23.75—90, 78 kg. 24.00—15, 79 kg. 24.25—33, 80 kg. 24.35—55; felsőtiszai 77 kg. 23.50—75, 78 kg. 23.85—24.00, 79 kg. 24.05—15, 80 kg. 24.15—25; fejmegyei 77 kg. 23.35—50, 78 kg. 23.60—75, 79 kg. 23.85—95, 80 kg. 23.95—24.05; dunántúli 77 kg. 23.35—50, 78 kg. 23.60—75, 79 kg. 23.85—95, 80 kg. 23.95—24.05; pestmegyei 77 kg. 23.40—55, 78 kg. 23.65—80, 79 kg. 23.90—24.00, 80 kg. 24.00—24.10.

VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font 27.75—27.90. Belga frank 79.575—80.875. Cseh korona 16.93—17.01. Dán korona 152.70—153.30. Dinár 10.00—10.06. Dollár 570.65—572.65. — Francia frank 22.45—22.65. Hollandi forint 229.85—230.85. Lengyel zloty 64.10—65.10. Lei 3.415—3.475. Lira 29.90—30.15. Német márka 136.175—136.675. Norvég korona 152.55—153.15. Osztrák schilling 80.55—80.90. Spanyol peseta 93.25—93.85. — Svájci frank 110.20—110.60. Svéd korona 153.10—153.70.

Olcsóbb lett a hus!

Tisztelettel értesítjük a húsvásárló közönséget, hogy a mai naptól üzletünkben

1 kg. I. rendű marhahús P 1-30
1 kg. II. rendű marhahús P 1-

KOHN J. és FIAI

szent Anna ucca 10. (UJ BÉRPALOTA) ÉS EGYHAZ TÉR 10. SZ.

Egész nap nyitva!

Mindennemű
rádiókészülékeket
készítenek és **Dallman** rádiólaboratórium
javítók Bádógos ucca 3.

Száraztüzifa

és I. o. külföldi porosz és hazai

szén

a legolcsóbb napi árban beszerezhető

BARTHA

tüzifa, szén és építkezési anyagtelepén
Debrecen, Ispótlay u. 2/b. Telefon 7—95.

Patkányt, egeret,

poloskát, svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerrel. Nagyon olcsón kapható:

STERN FESTÉKÜZLETÉBEN, PIAC UCCA 10. SZ. BIKÁVAL SZEMBEN.

Saját érdekében győződjön meg.

WEINSTOCK HENRIK
BUTORÜZLETÉBEN

elsőrendű

ebédlők és hálók

nagyon olcsón kaphatók.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-ucca 79.

Tulzsufolt szövetraktárunkból

január 2—31.ig

nagy leltári elárusítást

rendezünk.

Ezen idő alatt több ezer méter

női és férfi ruha- és kabátszövet

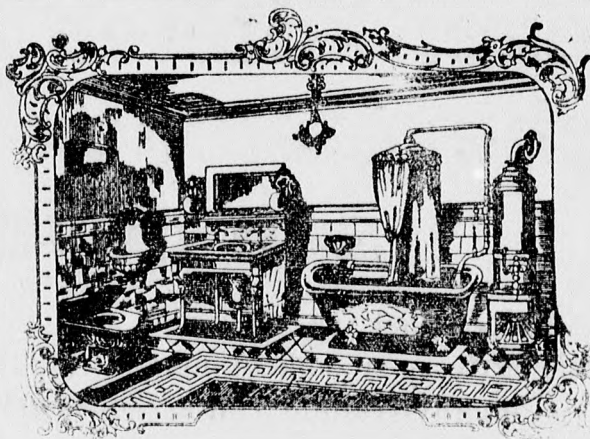
feltűnő olcsó árban

kerül eladásra.

BOSZNAY J. és TÁRSA

Kossuth ucca 5.

Naptár helyett árengedményben adjuk az ujévi ajándékot.

Kovács Gyula

vízvezetők és fürdőberendezési vállalata

Debrecen

Iroda és mintaraktár:

Varga ucca 1. sz.

Műhely:

Szent Anna u. 2.

Telefon 16-79.

Allandó raktár mindennemű felszerelésekből!

KARINTHY FRIGYES

összes munkáinak 10 kötetes sorozata, GLYN ELINOR, COLETTE, GÁSPÁRNÉ DÁVID MARGIT regényei és még sok könyv használtan és majdnem új állapotban jutányos árban kaphatók ACZÉL ANTIQUÁRIUMÁBAN, Széchenyi ucca 2. szám

Saját gyártmányu mosó-szarvas és nappa

bőrkecstyüt,

valamint glacebőr divatkecstyüt minden szín és kivitelben nagy választékban.

Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnek

Schön Sándor

kecstyű, kőfehér- és orvosi műszertárban DEBRECEN, Piac ucca 14. szám, Ócsapó ucca sarok. Telefon 11—56

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó

Debrecen, Dégenfeld tér 4. Telefon nappal 11-85. éjjel

APRÓHIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMING FILLÉR ÉS EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG: A „DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG”-BAN, A „DEBRECENI ÚJSÁG”-BAN ÉS A „HAJDÚFÖLD”-BEN. YASTAGABB BETÖVEL SZEDÉBT SZAVAK DUPLÁN SZÁMÍTTATNAK. ÖZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA.

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FÜGGETLEN ÚJSÁG HÍVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM. FÜGGETLEN ÚJSÁG HÍVATALUNKBAN: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR UT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN: PIAC UCCA 34. SZÁM ÉS AZ ELŐR MELLITETT KÉT LAP HÍVATALUKBAN.

Levelezés
N. N. jelige.
Küldeményért fogadja há-
lás köszönetem. Buday.
1742

Házasság
Házasság
Céljából szépek mondott
gyöngéd, finomlelkű uri-
asszony megismerkedne
ugyanilyen uriemberrel.
Tervelet a Hajdúföld kiadó-
hivatalába kérek „Mókus”
jeligére. 1636

Hölgyeim,
ki lenne felesége egy 30
éves református megválasz-
tott lelkésznek. Az irjon
megbizottamnak. A közveti-
tés díját én fizetem. Megbi-
zottam: Szabó Gergely. —
Szeghalom, válaszbélyeg. 519

Kiadólakás
Elegánsan
butorozott szoba vízveze-
téssel ellátva esetleg fürdő-
szoba használatú kiadó. —
Megtekinthető d. u. 2-től
félnegyig. Arany János u. 4.
sz. 701—b

Kiadó
udvari szoba magánosnak.
Szappanos u. 4. 695-a

Egy
udvarra nyíló szoba azonnal
kiadó. Ugyanott két fiatal-
ember kvartélyba felvéte-
tik. Csillag ucca 66. szám.
696—a

Különbejárati
két udvari szoba egyik eset-
leg butorozva február 1-re
kiadó. Péterfia 67. 1744

Uccai
szoba, konyha lakásnak, üz-
letnek gyermektelennek ki-
adó. József kir. herceg u.
25. 4746—a

Kiadó
január 1-re két uccai szoba,
előszoba, konyha és mellék-
helyiségekből álló szép új
lakás, sertéstartással. Ho-
mok u. 61. szám. 621-a

Különbejárati
két udvari szoba egyik eset-
leg butorozott szoba tiszta
tiszta butorozott szoba ti-
zenötödikére kiadó a köz-
pontban. Cim a kiadóban.
4811—a

Különbejárati
butorozott szoba intelligens
egyéneknek azonnal kiadó.
Kossuth huszonhat. 4823-a

Kiadó
2 szobás lakás, gyümölcsös,
kertészetre is alkalmas. —
február 1-re. Honvédtemető
ucca 17. 1643

Kiadó
Mester ucca végén, vasón-
tode mellett egy különálló
kis ház két kis szoba, nagy
nyitott veranda, konyha,
kamara, lakással, udvar és
kerttel. Értekezhetni: Gaz-
dák Bankja, Kossuth ucca.
555

Kiadó
különbejárati butorozott
szoba. Darabos ucca 30.
szám. 566

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. —
Szent Anna 22. 1710

Irodának,
raktárnak, műhelynek al-
kalmas helyiség kiadó. Ér-
tekezhetni Piac u. 19., ház-
mesternél. 1662—c

Kiadó
azonnalra garzon lakásnak,
rendelőnek, irodának lép-
csőházi bejárattal 1 szoba,
előszoba, esetleg butorozva.
Szent Anna u. 50.

Szoba, konyha,
gyümölcsös kerttel Boldog-
kertben kiadó. Értekezni:
Hunyadi u. 12. 561

Kiadó
Mester ucca végén külön-
álló új ház, külön udvar és
kerttel, 2 szoba, zárt ver-
anda és mellék-helyiségek-
ből álló, azonnal beköltöz-
hető lakással. Értekezhetni:
Gazdák Bankja, Kossuth
ucca. 557

Különbejárati
két udvari szoba egyik eset-
leg butorozott szoba tiszta
tiszta butorozott szoba ti-
zenötödikére kiadó a köz-
pontban. Cim a kiadóban.
4811—a

Különbejárati
butorozott szoba intelligens
egyéneknek azonnal kiadó.
Kossuth huszonhat. 4823-a

Kéttablakos
uccai világos szoba, kapu-
alatti előszoba bejárattal la-
kószobának, irodának vagy
rendelőnek azonnalra ki-
adó. Széchenyi u. 17. 4828-a

Kéttablakos
uccai világos szoba kapu-
alatti előszoba bejárattal la-
kószobának, irodának vagy
rendelőnek kiadó. Széche-
nyi ucca 17. 4799

Kiadó
2 szoba, konyha, sok termő
gyümölcsfa, 360 négyszög-
űl konyhakerti föld, február
1-re. Honvédtemető u. 17.
1737—b

Különbejárati
butorozott uccai szoba ki-
adó. Rakovszky u. 37. 602b

Szerény
különbejárati butorozott
szoba ágyemű nélkül ki-
adó. Miklós u. 21. 582—b

Azonnal
kiadó két szoba, konyha,
esetleg butorozva. Rákóczi
ucca 67. 604-c

Különbejárati
butorozott szoba kiadó, —
ugyanott egy jókarban levő
tisztá hencser eladó. Beth-
len u. 48. 578

Kiadó
lakás. Mester ucca végén,
2 kis szoba, előszoba, nagy
üvegezett zárt veranda, ka-
mara, konyha, különálló új
ház, udvarral és kerttel. —
Értekezhetni Gazdák Bank-
ja, Kossuth ucca. 643

Egy
butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 39.

Kiadó
egy két szoba konyhás ud-
vari lakás. Varga ucca 12.

Husz
szobás, emeletes új épület,
hat üzlethelyiséggel Szob-
szólon, a gyógyfürdő mel-
lett, vendéglő, szálloda, sza-
natórium, pensió részére ki-
adó. Fürdő előtt több száll-
loda nincs. Hisztalon Edéné
524c

Különbejárati
két udvari szoba egyik eset-
leg butorozott szoba tiszta
tiszta butorozott szoba ti-
zenötödikére kiadó a köz-
pontban. Cim a kiadóban.
4811—a

Betöltendő állás
Bejáró leány,
15 évest felveszek. Bika-
bérház, moziudvar, féleme-
let 6. 698—a

Ügyes
takarítónét keresek. Wer-
bőczy u. 4., II. 7. 693-a

Fiatl,
gyermekszertető német kis-
asszonyt keresek négy éves
kislányom mellé a délutáni
órákra. Jelentkezhetni:
13. II. emelet. Dr. László
Béla. 1741—c

Rőfös
szakmabeli idősebb segéd,
kiszolgálónő és kifizetőleány
felvétetik. Jelentkezhetni:
Brüllnél, Rákóczi ucca 2.,
délutánonként 2—4-ig. 4786—c

Egy
jobb mindenés felvétetik.
Miklós ucca 1. szám. I. em.
4787—d

Egy
jobb izr. nőt egy magános
nőhöz keresek. — Schwarz,
Nagyvárad ucca 11. (Ez-
előtt Sziv ucca.) 4800—b

Egy
mindenes szakácsnő keres-
tetik. Péterfia 63. 551

Egy
mindenes megbízható cse-
des leány 15-re felvétetik.
Szent Anna 32. 4816—a

14—15 éves
fiu tejeskoci mellé felvéte-
tik. Miklós u. 25., keresz-
t-épület. 4742—b

64 kat.
hold fekete talaju tanyás-
birtok Esztár határában,
kövesut mellett eladó. Érte-
kezni: Kandia ucca 8. 1633

Eladó
új ház. Bajnok ucca 1. sz.
2 szobás, konyhás lakással.
Értekezni Erzsébet ucca 33.
Ugyanott 3 HP favágó-
motor, 620-as cséplővel el-
adó. 1691

Vincellér,
ki zöldségtermeléshez is
ért, felvétetik évi állásba
komencióra. Hunyadi u. 16.
563

Kifutófiu
felvétetik a Kossuth gyógy-
szertárba, Piac u. 26.
4813—b

Bejáró
mindenes leányt könyvvel
felveszek. Fried Sándor, —
Hatvan u. 25. 4812—b

Zsidó tanár,
tanárjelölt, tanító vagy más
iskolázott férfi felügyelői
állást nyerhet internátus-
ban, bennlakással. Cim a ki-
adóban. 4817—a

Tanulóleány
fizetéssel felvétetik. „Mer-
kur” nyomda, Debrecen,
Hatvan ucca 31. szám. 4826-a

Fiatl
kiszolgálóleány, aki fűszer-
szakmában jártas, jó bizo-
nyítvánnyal azonnal felvéte-
tik. Danczinger Józsefnél,
Szabó Kálmán ucca 8.
4831—a

Fehérnemű varrónét
elsőrendű munkaerőt felve-
szek. Békés Lajos, Piac u.
22. 4833—a

Eladás
Eladó
25 éves huzhatós 6-os Máv.
cséplőgarnitúra. K. Tóth u.
5. 694—a

Zongora,
rövid, kezdőknek olcsón el-
adó. Rakovszky zongora-
készítő, Péterfia 42. 692-c

Üzletberendezés,
fiókos, nyitott stélási, üz-
leti puld, létrák, stb. rend-
kívül olcsón eladó. Értekez-
hetni: Hatvan u. 1., II. e.
17. 4832—a

Kóser bor,
urasági rizling, kitünő mi-
nőség, literje 1 pengő. Kó-
ser hordóskáposzta, ugorka,
paradicsom, kóser szappan,
akácméz, zsiros Mátyás her-
ing Kupfer fűszeresnél. —
József királyi herceg ucca.
4824—a

Eladó
20 darab tokánynak való
malac és két darab 100 kilo-
gramos hizó. Bethlen ucca
53. 1711

Valódi
harci kanári madarakat el-
adok. József kir. herceg u.
1. Vigmozzó házfelügyelő.
1343

Hőcipőket,
sárcipőket legtekéleteseb-
ben javít Orbán, Piac u. 9.,
kapu alatt. 1343

Homoki
o- és ujborkok kiúnéve is
kaphatók. Arany János u.
31. 1680—c

Marhahus
kilója 96 fillér és 1.36 fillér,
sertéskaraj és zsirnakvaló 2
pengő Hevesinél, Hatvan u.
55. 567

Közimunka
függöny, hármás ablakra,
dupla ágyterítő eladó. Cso-
konai u. 44. 565

Bor,
ujlétai ezerjő, rizling, min-
den igényt kielégítő, hét-
köznapokon 25 literrel ház-
hoz szállítok. Csillag 40. —
Telefon 4-43. 1667—b

Egy
száz kilós malac eladó. Ná-
lam megperzseltető. Liba-
kert ucca 2. 545

Eladó
egy 351 cal. öntöltő golyós
Winchester-karabély. Mik-
lós u. 26., II. ajtó. 1585-c

ELADÓ
dívány, fotel utjonnan át-
húsva, írósasztalok. Hatvan
ucca 2. Házmester. 1647

Téllakások,
férfi ruhák, antik butorok,
tükrök, frak, szakkott, szo-
banövények, ifjusági köny-
vek eladók. Szent Anna u.
34. 1612

29 január 3.
jünk
rifi-
vevő
AR
kból
tást
et
an
RSA
dékot.
s Gyula
és fürdő-
si vállalata
ecen
intaraktár:
cca 1. sz.
hely:
nna u. 2.
16-79.
ktár minden-
erelésekből!
nunkáinak
COLETTE,
ei és még
állapotban
QUÁRIU-
is!
lítója
el
1-85.

